

Załącznik do Zarządzenia Nr 34/2025

Wójta Gminy Krzywda

z dnia 30 maja 2025 r.

2024

RAPORT O STANIE GMINY KRZYWDA

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Informacje ogólne.....	4
2.1. Położenie i podstawowe parametry	4
2.2. Demografia	5
2.3. Samorząd Gminy Krzywda	7
3. Finanse.....	8
3.1. Budżet gminy	8
3.2. Fundusz Sołecki	21
3.3. Realizacja inwestycji dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych.....	37
4. Zagospodarowanie przestrzenne	54
5. Informacja o stanie mienia komunalnego	55
6. Ochrona środowiska i rolnictwo	57
7. Gospodarka wodno-ściekowa.....	59
8. Gospodarka odpadami komunalnymi.....	65
9. Ochrona zdrowia.....	67
10. Pomoc społeczna, wsparcie rodzin i systemu pieczy zastępczej.....	68
11. Ośrodki wsparcia - działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie	75
12. Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3	77
13. Edukacja	78
14. Kultura i działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Krzywdzie	89
15. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	92
16. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	99
17. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	103
18. Spis tabel.....	105
19. Spis wykresów.....	106

1. Wstęp

Szanowni Państwo,

z ustawy o samorządzie gminnym (art. 28 aa) wynika obowiązek corocznego sporządzania Raportu o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy.

Przedłożony Państwu raport opisuje działalność Gminy Krzywda w 2024 r. Ma charakter publiczny, a jego odbiorcami są nie tylko radni, ale wszyscy zainteresowani mieszkańcy, osoby i podmioty działające na terenie naszej gminy.

W raporcie znajdą Państwo informacje na temat działań podjętych w różnych obszarach, takich jak infrastruktura, edukacja, kultura, ochrona środowiska, gospodarka wodno-ściekowa czy pomoc społeczna. Źródłem danych niezbędnych do opracowania dokumentu, w tym zestawień tabelarycznych czy wykresów, są informacje będące w posiadaniu Urzędu Gminy Krzywda i jednostek organizacyjnych gminy.

Jest to dla mnie pierwszy raport, który przedstawiam Państwu jako nowo wybrany Wójt Gminy Krzywda. Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do rozwoju naszej Gminy w 2024 roku: Radnym, Sołtysom, pracownikom Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych.

Wierzę, że przedkładany Państwu raport pozwoli na obiektywną ocenę naszej wspólnej pracy, którą wykonujemy na rzecz mieszkańców Gminy Krzywda. Mam nadzieję, że treści zawarte w tym dokumencie będą stanowiły źródło cennych informacji o gminie i przyczynią się do merytorycznej dyskusji nie tylko nad Raportem, ale nad przyszłością Naszej Małej Ojczyzny.

Z wyrazami szacunku

Wojciech Czerniec

Wójt Gminy Krzywda

2. Informacje ogólne

2.1. Położenie i podstawowe parametry

Województwo	lubelskie
Powiat	łukowski
Typ	gmina wiejska
Siedziba władz gminy	Krzywda ul. Żelechowska 24B
Miejscowości	Budki, Cisownik, Drożdżak, Feliksin, Fiukówka, Gołe Łazy, Huta Dąbrowa, Huta Radoryska, Kasyldów, Kożuchówka, Krzywda, Laski, Nowy Patok, Okrzeja, Orle Gniazdo, Podosie, Radoryż Kościelny, Radoryż Smolany, Rozłąki, Ruda, Stary Patok, Szcząłb, Teodorów, Wielgolas, Wola Okrzejska, Zimna Woda
Powierzchnia	161 km ²

Gmina Krzywda położona jest w północno – zachodniej części województwa lubelskiego. Jest jedną z 11 gmin znajdujących się w powiecie łukowskim, stanowiąc 11,55% powierzchni powiatu oraz 0,64% powierzchni województwa lubelskiego. Obszar Gminy Krzywda zajmuje powierzchnię 161 km² ogółem (16 097 ha). Jej terytorium jest większe niż przeciętna powierzchnia gminy wiejskiej w województwie lubelskim, która wynosi 127 km².

Gmina graniczy na zachodzie i na południu z gminami Kłoczew i Nowodwór powiatu ryckiego oraz na wschodzie, północy i północnym zachodzie z gminami Adamów, Wojcieszków, Stanin i Wola Mysłowska powiatu łukowskiego.

Wzdłuż północnej granicy gminy przebiega droga wojewódzka nr 807 Łuków – Maciejowice,

<https://powiatlukowski.pl/powiat/>

tworząc kanał komunikacyjny stolicy powiatu z drogą ekspresową Lublin – Warszawa (S17). Przy wschodniej granicy gminy przebiega droga wojewódzka nr 808 łącząca Łuków - Serokomlę – Kock z drogą krajową S19. Sieć dróg krajowych w pobliżu usytuowania Gminy Krzywda uzupełniają ponadto drogi o numerach 63, 48 i 76.

Według podziału fizycznogeograficznego Polski gmina Krzywda położona jest na Nizinie Południowopodlaskiej w dwóch mezoregionach. Część środkowa i południowo-zachodnia, przez którą przebiegają źródłowe odcinki rzek Wilga i Okrzejka, położona jest na Wysoczyźnie Żelechowskiej, natomiast część północno-wschodnia z doliną Małej Bystrzycy znajduje się na Równinie Łukowskiej.

Rzeźba terenu gminy jest stosunkowo słabo urozmaicona, o wysokościach bezwzględnych wahających się od 155 do ponad 190 m n.p.m. Najniżej położony obszar obejmuje dolinę Małej Bystrzycy na wschód od miejscowości Ruda i Zimna Woda, najwyższej położone zaś punkty stanowią moreny czołowe związane z akumulacyjną działalnością lodowca w czasie zlodowacenia środkowopolskiego (Warty) w okolicy Huty Radoryskiej, Okrzei i Woli Okrzejskiej, a także wydmy śródlądowe pochodzenia eolicznego powstałe w wyniku działalności wiatru po ustąpieniu ostatniego zlodowacenia. Paraboliczne pasma wydm śródlądowych znajdują się m.in. w okolicach Feliksina, Radoryża Smolanego, Fiukówki, Okrzei i Krzywdy.

Na terenie Gminy Krzywda dominuje krajobraz rolniczy, użytki leśne z dominującym drzewostanem iglastym stanowią ponad 21 % powierzchni gruntów.

2.2. Demografia

Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały	10 197
Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy	164
Zameldowania na pobyt stały	166
Zameldowania na pobyt czasowy	57
Wymeldowania	126
Liczba urodzeń	99
Liczba zgonów	94

Stan na dzień 31.12.2024 r.

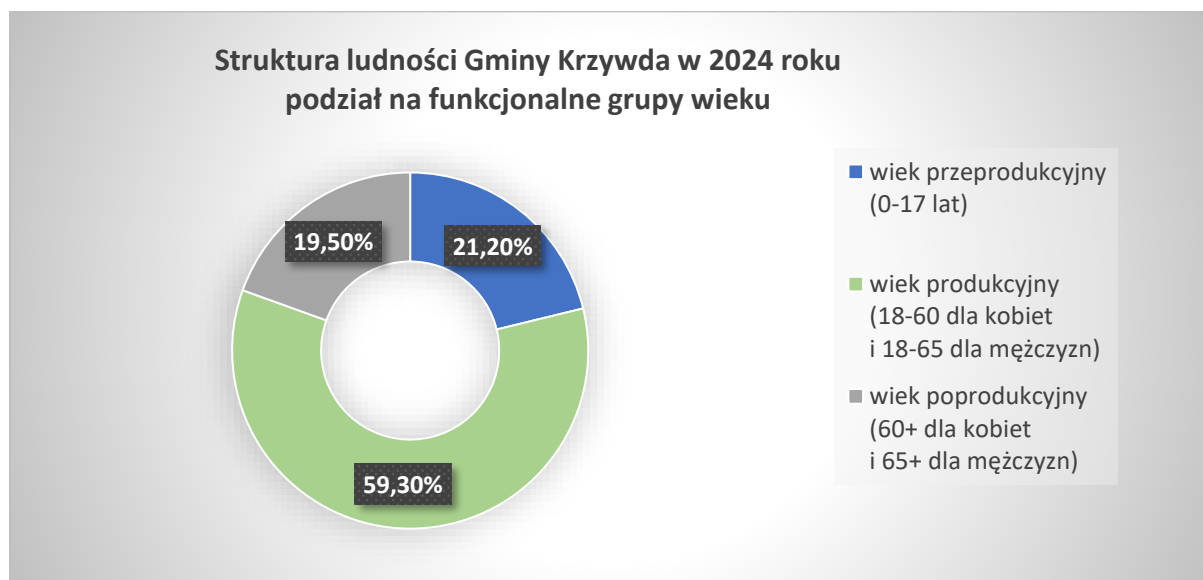
Na koniec 2024 roku liczba ludności Gminy Krzywda wyniosła łącznie 10 361 osób i była niższa od stanu ludności w 2023 r. o 79 osób. W roku 2024 urodziło się 99 dzieci, w tym 50 chłopców i 49 dziewczynek. Liczba zgonów wyniosła 94, w tym 52 mężczyzn i 42 kobiety. Pozytywnym zjawiskiem był dodatni przyrost naturalny (+5 osób) oraz przewaga osób zameldowanych nad wymeldowanymi (+40 osób). Mieszkańcy naszej gminy zawarli 90 związków małżeńskich, natomiast 19 par podjęło decyzję o rozwodzie.

Wskaźnik średniej gęstości zaludnienia dla Gminy Krzywda kształtuje się na poziomie 63 osób na 1 km² i jest mniejszy niż średnia gęstość zaludnienia województwa lubelskiego która wynosi 80 osób na km² wobec 120 osób na km² w skali kraju. Największą miejscowością pod względem liczby ludności jest Krzywda, którą zamieszkiwało 1804 osób. Druga pod tym względem była Okrzeja (1514 osób), trzecią Huta Dąbrowa (1064 mieszkańców). 855 osób mieszkało w Woli Okrzejskiej. Najmniejszą miejscowością było Orle Gniazdo, które zamieszkiwało 25 osób.

Tabela 1. Liczba mieszkańców według grup wiekowych i płci (stan na dzień 31.12.2024 r.).

L.p.	Grupa wiekowa	Kobieta	Mężczyzna	Razem
1.	0-3	219	197	416
2.	4-6	190	210	400
3.	7-18	795	817	1612
4.	19-59	2 689	2 936	5 625
5.	60-64	282	269	551
6.	65-74	510	433	943
7.	75-79	172	90	262
8.	80+	283	104	387
Wynik		5 140	5 056	10 196

W strukturze ludności kobiety (50,41%) przeważały nad mężczyznami (49,59%), a osoby w wieku produkcyjnym (59,30%) nad pozostałymi ekonomicznymi grupami wieku.

Wykres 1. Struktura ludności w 2024 roku w podziale na funkcjonalne grupy wieku.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych wynosiła 206, w tym 61,17% stanowiły kobiety, zaś 38,83% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 0,59%.

2.3. Samorząd Gminy Krzywda

Władze Urzędu Gminy Krzywda

Wójt	Krzysztof Warda (01.01.2024-06.05.2024) Wojciech Czerniec (od 07.05.2024)
Zastępca Wójta	Maciej Cybulski (01.01.2024-10.05.2024) Alicja Pietrzak (od 13.05.2024)
Skarbnik	Małgorzata Kłosińska
Liczba osób zatrudnionych	45
Liczba etatów	40,87
Ilość wydanych zarządzeń	114

Skład Rady Gminy Krzywda (do 06.05.2024)

Przewodniczący: Krzysztof Cięciara

Wiceprzewodniczący: Radosław Piotr Białach i Jerzy Sprycha

Pozostali członkowie: Józef Bartnicki, Kamil Gajo, Artur Jalowski, Sławomir Józwik, Agnieszka Elżbieta Kryczka, Zygmunt Jerzy Osial, Adam Sławomir Piszcz, Wojciech Piszcz, Daniel Sobczak, Paweł Mroczek/Renata Wiśniewska, Andrzej Wojda, Ilona Zegadło

Skład Rady Gminy Krzywda (od 07.05.2024)

Przewodniczący: Radosław Piotr Białach

Wiceprzewodniczący: Mateusz Kot i Jerzy Michalak

Pozostali członkowie: Emilia Gajek, Sławomir Józwik, Kamil Komar, Mateusz Kot, Krzysztof Król, Artur Sebastian Pacek, Adam Sławomir Piszcz, Wojciech Piszcz, Łukasz Siwicki, Daniel Sobczak, Renata Wiśniewska, Robert Piotr Wojtasiewicz

W 2024 r. odbyło się 15 sesji Rady Gminy Krzywda, z czego 4 zostały zwołane w trybie nadzwyczajnym na wniosek Wójta Gminy Krzywda.

W 2024 r. Rada Gminy Krzywda podjęła łącznie 75 uchwał, w tym 16 uchwał zostało przyjętych przez Radę Gminy Krzywda VIII kadencji, natomiast pozostałe 59 uchwał – Rada IX kadencji. 29 uchwał dotyczyło spraw finansowych, 9 – kwestii organizacyjnych i ustrojowych Rady Gminy Krzywda, 8 w zakresie pomocy społecznej i zdrowia, 6 dot. majątku gminy oraz 4 - oświaty. Ponadto, podjęto 3 uchwały dotyczące inwestycji, 2 – podatków oraz rozpatrzone 4 skargi i 3 petycje.

3. Finanse

3.1. Budżet gminy

Budżet Gminy Krzywda w 2024 roku uchwalony został uchwałą Rady Gminy Krzywda nr LXX/357/2023 z dnia 20.12.2023 roku. Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Krzywda zostało sporządzone zgodnie z ustawą o finansach publicznych.

W 2024 roku dokonano łącznie 27 zmian budżetu, z czego 14 uchwałami Rady Gminy Krzywda i 13 zarządzeniami Wójta Gminy Krzywda.

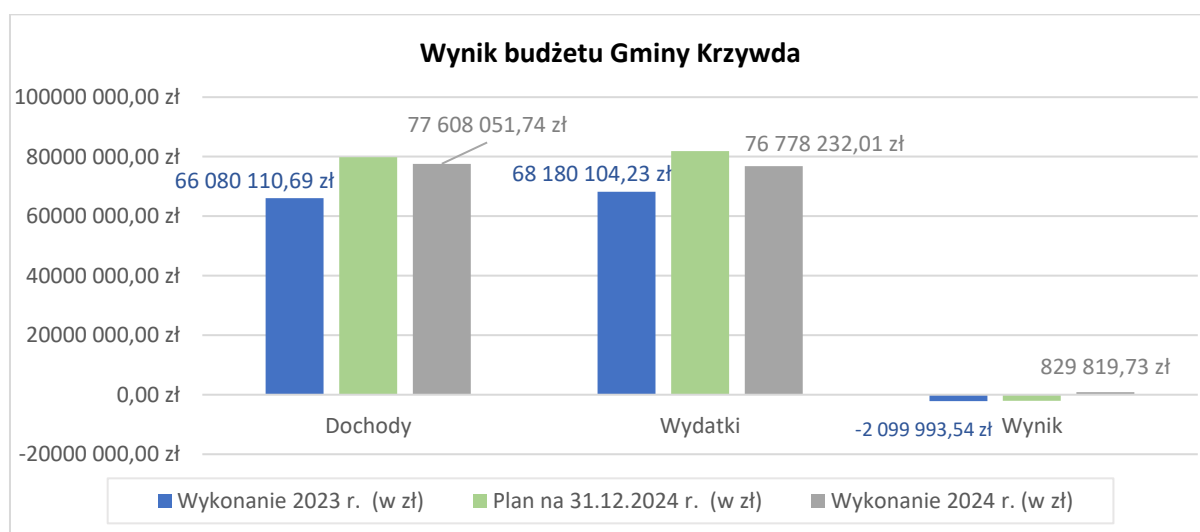
W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

- plan dochodów wzrósł o 13 302 524,51 zł do kwoty 79 791 961,56 zł;
- plan wydatków wzrósł o 15 716 276,72 zł do kwoty 81 856 213,77 zł;
- plan przychodów wzrósł o 2 413 752,21 do kwoty 3 813 752,21 zł;
- plan rozchodów w kwocie 1 749 500,00 zł nie uległ zmianie.

Tabela 2. Podstawowe dane budżetowe.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	66 489 437,05	79 791 961,56	77 608 051,74	97,26
Wydatki	66 139 937,05	81 856 213,77	76 778 232,01	93,80
Wynik	349 500,00	-2 064 252,21	829 819,73	-

Porównanie salda budżetu planowanego i wykonanego na koniec 2024 roku na przestrzeni lat 2023 i 2024 ujęto na wykresie poniżej.

Wykres 2. Wynik budżetu Gminy Krzywda w 2024 roku w porównaniu do 2023 roku.

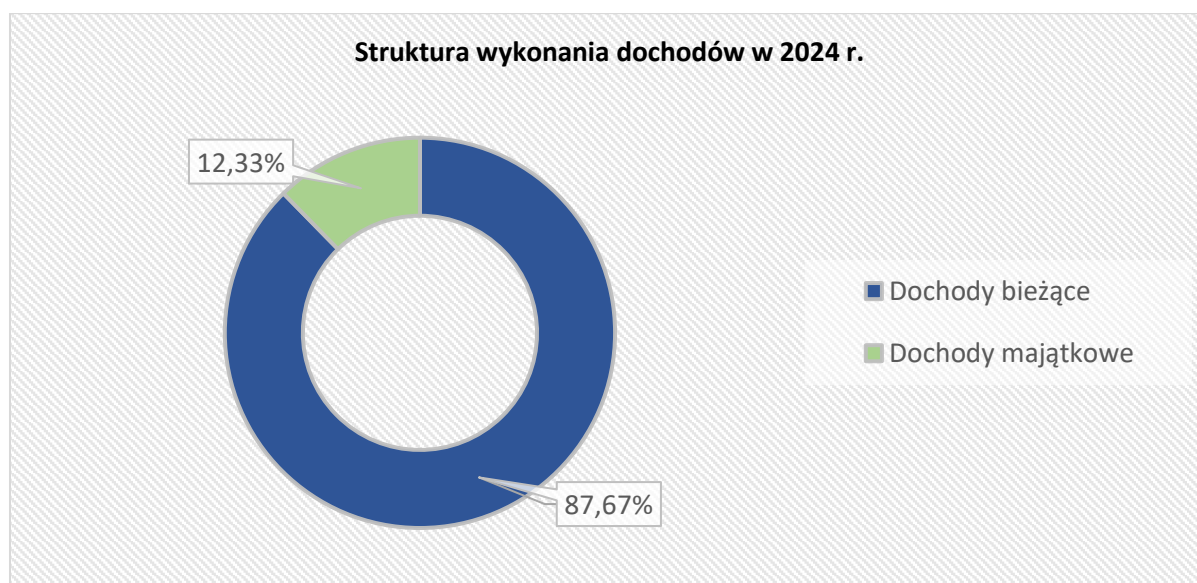
Przychody w 2024 roku zrealizowano w łącznej kwocie **2 613 752,21 zł**, w tym:

- kredyty – 2 000 000,00 zł
- niewykorzystane środki pieniężne – 3 170,63 zł
- wolne środki – 610 581,58 zł

Rozchody w 2024 roku zrealizowano w łącznej kwocie **1 749 500,00 zł**, w tym:

- spłaty kredytów i pożyczek – 1 749 500,00 zł.

DOCHODY BUDŻETU GMINY KRZYWDA

Wykres 3. Struktura wykonania dochodów Gminy Krzywda w 2024 roku.

Łączne dochody w 2024 roku wyniosły 77 608 051,47 zł, z czego dochody bieżące wykonane były na kwotę 68 038 226,16 zł, zaś majątkowe na 9 569 825,58 zł.

Tabela 3. Realizacja planu dochodów w 2024 roku według działów klasyfikacji budżetowej (uporządkowane od największej do najmniejszej wartości dochodów).

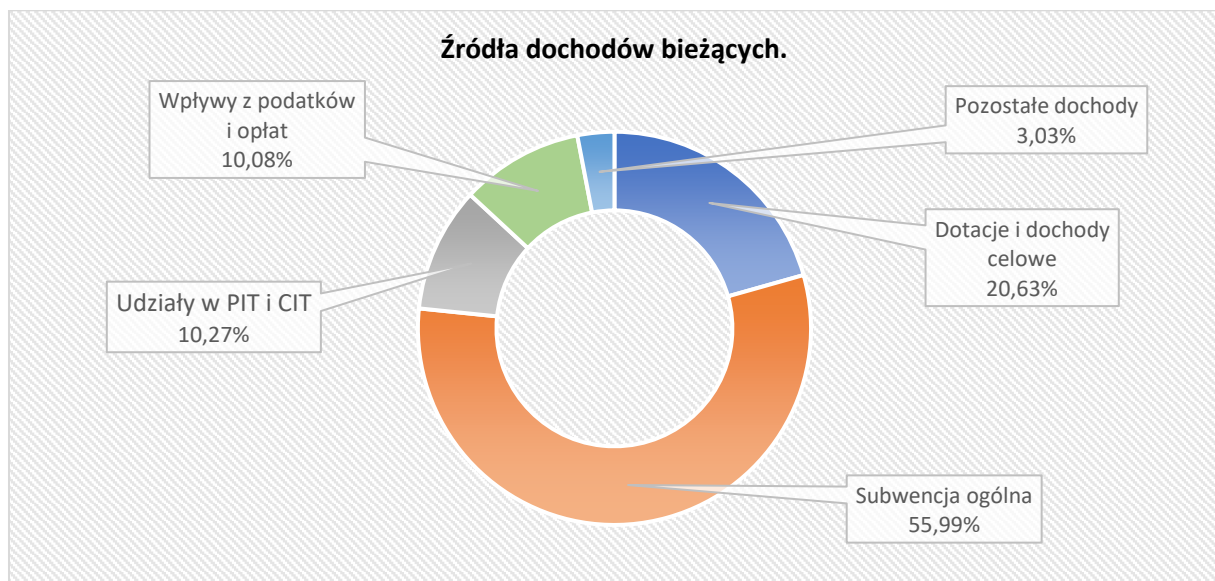
Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
758	Różne rozliczenia	33 937 817,00	38 443 892,93	38 443 892,71	100,00	49,54
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek	10 430 370,00	11 045 358,00	11 133 144,18	100,79	14,35

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
	nieposiadających osobowości prawnej					
855	Rodzina	6 511 004,00	7 137 240,71	6 901 494,09	96,70	8,89
600	Transport i łączność	7 503 145,33	7 533 755,75	6 812 048,42	90,42	8,78
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 634 500,00	5 090 655,00	3 893 338,35	76,48	5,02
801	Oświata i wychowanie	1 210 782,00	3 130 207,00	3 103 139,66	99,14	4,00
852	Pomoc społeczna	1 383 701,72	2 863 232,35	2 738 058,80	95,63	3,53
010	Rolnictwo i łowiectwo	8 600,00	1 833 662,95	1 832 181,87	99,92	2,36
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 020 409,00	1 020 409,00	1 020 276,37	99,99	1,31
700	Gospodarka mieszkaniowa	567 274,00	600 747,00	657 109,54	109,38	0,85
750	Administracja publiczna	278 334,00	295 144,37	293 321,93	99,38	0,38
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej	2 000,00	252 658,00	252 658,00	100,00	0,33
720	Informatyka	0,00	243 010,50	243 010,50	100,00	0,31
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	135 000,00	135 000,00	100,00	0,17
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	94 960,00	94 960,00	100,00	0,12
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	1 500,00	72 000,00	54 396,25	75,55	0,07
926	Kultura fizyczna	0,00	18,00	17,07	94,83	< 0,01
851	Ochrona zdrowia	0,00	10,00	4,00	40,00	< 0,01
RAZEM DOCHODY		66 489 437,05	79 791 961,56	77 608 051,74	97,26	100,00

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają **dochody bieżące**, które w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 68 038 226,16 zł, tj. w 99,93% w stosunku do planu wynoszącego 68 083 804,97 zł. Wartości zrealizowanych w 2024 roku dochodów bieżących według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela 4.

Tabela 4. Realizacja planu dochodów w 2024 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
1.	Dotacje i dochody celowe	8 335 881,22	14 076 892,47	14 039 191,28	99,73
2.	Subwencja ogólna	33 937 817,00	38 093 721,00	38 093 721,00	100,00
3.	Udziały w PIT i CIT	6 282 199,00	6 987 640,00	6 987 640,00	100,00
4.	Wpływy z podatków i opłat	6 291 709,00	6 855 991,00	6 859 208,52	100,05
5.	Pozostałe dochody	1 620 039,00	2 069 560,50	2 058 465,36	99,46
RAZEM DOCHODY BIEŻĄCE		56 467 645,22	68 083 804,97	68 038 226,16	99,93

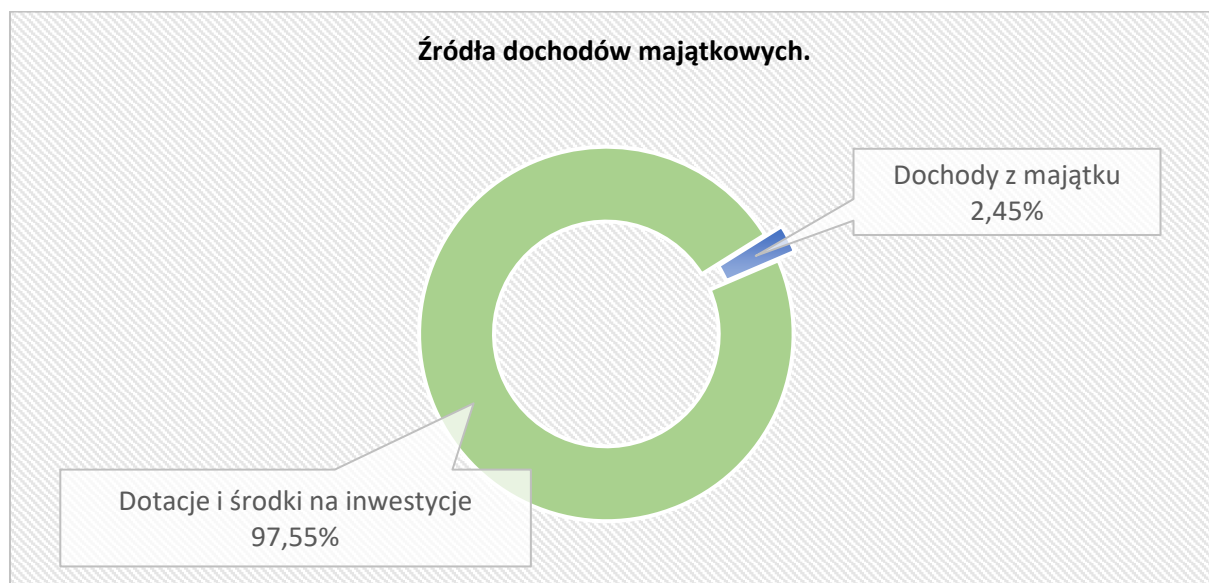
Wykres 4. Udział poszczególnych źródeł dochodów bieżących w 2024 roku.

Głównym źródłem dochodów bieżących była subwencja ogólna, która stanowiła prawie 56% wszystkich dochodów. Duży udział w strukturze dochodów bieżących stanowiły także dotacje i dochody celowe.

Dochody majątkowe Gminy Krzywdą w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 9 569 825,58 zł, tj. w 81,74% w stosunku do planu wynoszącego 11 708 156,59 zł. Strukturę zrealizowanych w 2024 roku dochodów majątkowych według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Realizacja planu dochodów majątkowych w 2024 roku.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody z majątku	201 883,00	255 783,00	234 744,71	91,77
Dotacje i środki na inwestycje	9 819 908,83	11 452 373,59	9 335 080,87	81,51
Pozostałe dochody	0,00	0,00	0,00	-
RAZEM DOCHODY MAJĄTKOWE	10 021 791,83	11 708 156,59	9 569 825,58	81,74

Wykres 5. Źródła dochodów majątkowych w 2024 roku.

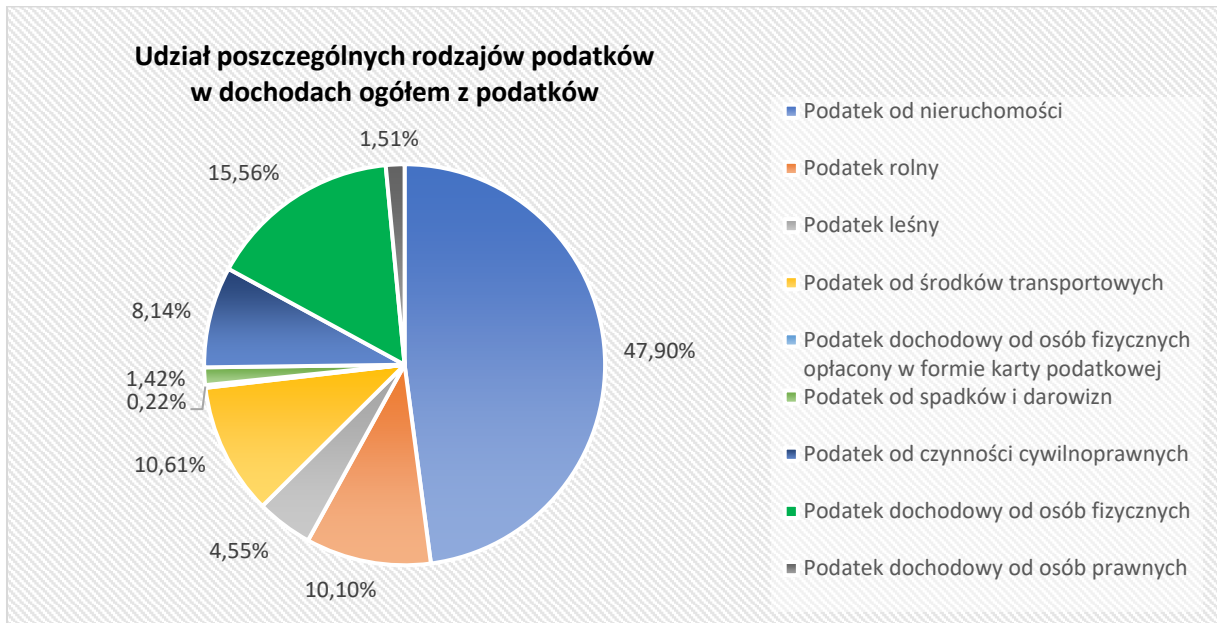
PODATKI WŁASNE I UDZIAŁ W PODATKACH Z BUDŻETU PAŃSTWA

Dochody z tytułu podatków na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniosły **10 680 287,12**.

Wykonanie wpływów z poszczególnych podatków własnych przedstawia się następująco:

1. Podatek od nieruchomości – 2 132 818,82 zł
2. Podatek rolny – 449 661,89 zł
3. Podatek leśny - 202 477,94 zł

4. Podatek od środków transportowych – 472 419,46 zł
5. Podatek dochodowy od osób fizycznych opłacony w formie karty podatkowej – 9 604,99 zł
6. Podatek od spadków i darowizn – 63 150,00 zł
7. Podatek od czynności cywilnoprawnych – 362 514,02 zł
8. Podatek dochodowy od osób fizycznych - 6 920 572,00 zł
9. Podatek dochodowy od osób prawnych - 67 068,00 zł

Wykres 6. Udział poszczególnych rodzajów podatków w dochodach ogółem z podatków.

DOCHODY Z TYTUŁU OPŁAT

Dochody z tytułu opłat złożone m.in. z opłaty skarbowej, targowej, eksploatacyjnej za wydobywanie kopalni, za pobyt dzieci w przedszkolach i żłobku, za zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami w roku 2024 wyniosły **2 866 540,54 zł.**

DOCHODY Z MIENIA GMINY

Dochody z mienia gminy m.in. dzierżawy z obwodów łowieckich, trwałego zarządu, użytkowania wieczystego, najmu i dzierżawy nieruchomości gminnych, sprzedaży składników majątkowych w roku 2024 wyniosły **644 588,45 zł.**

POZOSTAŁE DOCHODY WŁASNE

W roku 2024 wyniosły **1 954 187,20 zł.** Są to m.in. odsetki na rachunkach bankowych, dochody z tytułu zwrotu świadczeń alimentacyjnych, dochody z usług opiekuńczych własnych i zleconych, opłaty za zajęcie pasa drogowego, wpływy z odpłatności za obiady szkolne, wpływy z tytułu darowizn i innych opłat.

SUBWENCJE

Gmina Krzywdza w 2024 roku uzyskała dochody w postaci subwencji ogólnej przekazanej przez Ministra Finansów w wysokości **38 093 721,00**.

Na wyżej wymienioną subwencję składa się:

- część oświatowa subwencji ogólnej – 22 724 743,00 zł;
- część wyrównawcza subwencji ogólnej – 12 947 285,00 zł;
- część równoważąca subwencji ogólnej – 1 130 846,00 zł;
- uzupełnienie subwencji ogólnej – 794 559,00 zł;
- część rozwojowa subwencji ogólnej – 496 288,00 zł.

DOTACJE NA ZADANIA WŁASNE

W roku 2024 dotacje z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy, w tym oświatę i wychowanie, pomoc społeczną, drogownictwo wyniosły **12 613 288,40 zł**.

Zadania z programów rządowych m. in:

- Rządowy Fundusz Polski Ład – 7 377 391,73 zł;
- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg – 1 255 067,25 zł;
- Refundacja wydatków inwestycyjnych za 2023 rok Fundusz Sołecki – 168 253,38 zł;
- Rządowy Program Odbudowy Zabytków – 999 868,21 zł;

Na pozostałe zadania bieżące – 2 812 707,83 zł.

DOTACJE NA ZADANIA ZLECONE

Dochody z dotacji na zadania zlecone gminie wyniosły **10 334 769,56**. Zadania zlecone obejmują m.in. realizację zadań administracji rządowej USC, przeprowadzenie wyborów, zwrot podatku akcyzowego, dotację na funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie, dotacje na realizację świadczeń rodzinnych, wychowawczych i opiekuńczych, dodatku energetycznego itp.

DOCHODY POCHODZĄCE ZE ŹRÓDEŁ ZAGRANICZNYCH NIE PODLEGAJĄCE ZWROTOWI

Dochody na zadania realizowane ze środków unijnych w roku 2024 wyniosły **336 322,47 zł**, w tym:

- Zorganizowanie terenu rekreacyjnego w miejscowości Okrzeja – 30 726,00 zł;
- Zorganizowanie terenu rekreacyjnego w miejscowości Wola Okrzejska – 23 859,00 zł;
- Zorganizowanie terenu rekreacyjnego w miejscowości Fiukówka – 23 487,00 zł;
- Cyberbezpieczna Gmina Krzywdza – 243 010,50 zł.
- Specjalistyczne i interwencyjne usługi wsparcia mieszkańców województwa lubelskiego – 15 239,97 zł (projekt realizowany przez GOPS).

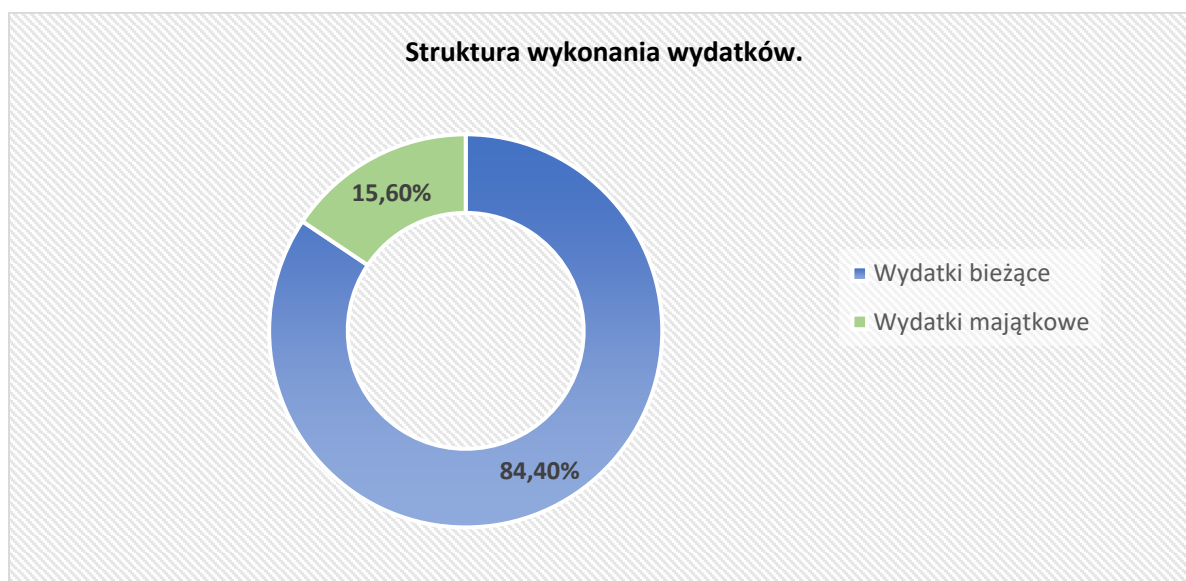
DOTACJE CELOWE REALIZOWANE W DRODZE POROZUMIENÍ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- Dotacja od Powiatu Łukowskiego ze środków pomocy na prowadzenie miejsc zakwaterowania dla cudzoziemców z Ukrainy wyniosła 39 960,00 zł.
- Dotacja inwestycyjna od Powiatu Łukowskiego z przeznaczeniem na zadania własne gminy z zakresu ochrony przeciwpożarowej 30 000,00 zł.

DOTACJE CELOWE NA REALIZACJĘ ZADAŃ W DRODZE POROZUMIENÍ Z ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

- Dotacja na dofinansowanie wycieczki „Podróże z klasą” – 14 387,00 zł.

WYDATKI BUDŻETU GMINY KRZYWDA

Wykres 7. Struktura wykonania wydatków w 2024 roku.

Wydatki budżetu Gminy w 2024 roku wyniosły 76 778 232,01 zł, a ich realizacja wyniosła 93,80% planu wynoszącego 81 856 213,77 zł. Realizację planu wydatków w 2024 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 6. Realizacja planu wydatków.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	54 179 506,49	66 549 210,68	64 801 749,91	97,37	84,40
Wydatki majątkowe	11 960 430,56	15 307 003,09	11 976 482,10	78,24	15,60
OGÓŁEM	66 139 937,05	81 856 213,77	76 778 232,01	93,80	100,00

Tabela 7. realizacja planu wydatków ogółem według działów klasyfikacji budżetowej (uporządkowane od największej do najmniejszej wartości wydatków).

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	28 476 861,00	36 732 992,63	36 416 067,09	99,14	47,43
855	Rodzina	7 730 238,00	8 251 904,65	8 064 834,05	97,73	10,50
600	Transport i łączność	9 145 410,77	8 996 937,51	7 913 064,31	87,95	10,31
750	Administracja publiczna	6 592 948,74	6 461 961,18	6 112 277,42	94,59	7,96
852	Pomoc społeczna	4 014 765,72	5 579 998,41	5 419 042,64	97,12	7,06
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 086 242,86	6 872 361,80	4 948 695,14	72,01	6,45
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 867 827,12	3 056 285,13	2 973 308,94	97,29	3,87
010	Rolnictwo i łowiectwo	33 370,00	1 652 187,95	1 471 995,50	89,09	1,92
700	Gospodarka mieszkaniowa	1 176 492,10	1 308 372,75	1 003 423,27	76,69	1,31
757	Obsługa długu publicznego	810 000,00	819 000,00	638 514,39	77,96	0,83
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	522 162,74	582 611,26	551 556,13	94,67	0,72
851	Ochrona zdrowia	208 000,00	320 216,00	309 331,29	96,60	0,40
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	306 270,00	306 270,00	100,00	0,40
926	Kultura fizyczna	237 000,00	278 979,00	271 479,47	97,31	0,35

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 000,00	252 658,00	252 658,00	100,00	0,33
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	82 115,00	147 687,00	119 441,37	80,87	0,16
720	Informatyka	54 503,00	235 790,50	6 273,00	2,66	< 0,01
758	Różne rozliczenia	100 000,00	0,00	0,00	-	0,00
OGÓŁEM WYDATKI		66 139 937,05	81 856 213,77	76 778 232,01	93,80	100,00

WYDATKI BIEŻĄCE

W 2024 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 64 801 749,91 zł, tj. w 97,37% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 66 549 210,68 zł. Wartości zrealizowanych w 2024 roku wydatków bieżących według działów przedstawia tabela poniżej.

Tabela 8. Realizacja planu wydatków bieżących według działów klasyfikacji budżetowej (uporządkowane od największej do najmniejszej wartości wydatków).

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	28 276 861,00	36 546 672,63	36 244 071,02	99,17	55,93
855	Rodzina	7 730 238,00	8 251 904,65	8 064 834,05	97,73	12,45
750	Administracja publiczna	6 592 948,74	6 461 961,18	6 112 277,42	94,59	9,43
852	Pomoc społeczna	4 014 765,72	5 579 998,41	5 419 042,64	97,12	8,36
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 958 242,86	2 456 446,00	2 389 797,47	97,29	3,69
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 506 013,44	1 572 970,97	1 541 101,52	97,97	2,38
010	Rolnictwo i łowiectwo	10 000,00	1 414 884,95	1 414 058,75	99,94	2,18
600	Transport i łączność	1 565 355,99	1 257 800,03	1 206 737,99	95,94	1,86
757	Obsługa długu publicznego	810 000,00	819 000,00	638 514,39	77,96	0,99

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	522 162,74	552 611,26	521 556,13	94,38	0,80
700	Gospodarka mieszkaniowa	509 300,00	517 150,10	408 095,40	78,91	0,63
926	Kultura fizyczna	237 000,00	263 979,00	256 479,47	97,16	0,40
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 000,00	252 658,00	252 658,00	100,00	0,39
851	Ochrona zdrowia	208 000,00	217 696,00	206 811,29	95,00	0,32
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	82 115,00	147 687,00	119 441,37	80,87	0,18
720	Informatyka	54 503,00	235 790,50	6 273,00	2,66	< 0,01
758	Różne rozliczenia	100 000,00	0,00	0,00	-	0,00
RAZEM WYDATKI BIEŻĄCE		54 179 506,49	66 549 210,68	64 801 749,91	97,37	100,00

WYDATKI MAJĄTKOWE

Wydatki majątkowe Gminy Krzywda w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 11 976 482,10 zł, tj. w 78,24% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 15 307 003,09 zł. Wartości zrealizowanych w 2024 roku wydatków majątkowych według działów przedstawia tabela poniżej.

Tabela 9. Realizacja planu wydatków majątkowych według działów klasyfikacji budżetowej (uporządkowane od największej do najmniejszej wartości wydatków).

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
600	Transport i łączność	7 580 054,78	7 739 137,48	6 706 326,32	86,65	56,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 128 000,00	4 415 915,80	2 558 897,67	57,95	21,37
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 361 813,68	1 483 314,16	1 432 207,42	96,55	11,96
700	Gospodarka mieszkaniowa	667 192,10	791 222,65	595 327,87	75,24	4,97

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	306 270,00	306 270,00	100,00	2,56
801	Oświata i wychowanie	200 000,00	186 320,00	171 996,07	92,31	1,44
851	Ochrona zdrowia	0,00	102 520,00	102 520,00	100,00	0,86
010	Rolnictwo i łowiectwo	23 370,00	237 303,00	57 936,75	24,41	0,48
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	30 000,00	30 000,00	100,00	0,25
926	Kultura fizyczna	0,00	15 000,00	15 000,00	100,00	0,13
RAZEM WYDATKI MAJĄTKOWE		11 960 430,56	15 307 003,09	11 976 482,10	78,24	100,00

Wydatkowano 76 778 232,01 zł tj. 93,80 % planu wydatków, w tym:

- wydatki rzeczowe – 14 731 263,26 zł;
- osobowe i pochodne – 36 336 199,05 zł;
- udzielone dotacje – 4 494 086,18 zł;
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 8 601 687,03 zł;
- obsługa długu – 638 514,39 zł;
- wydatki inwestycyjne – 11 976 482,10 zł.

Wydatki według realizowanych zadań przedstawiają się następująco:

1. Zadania własne – **66 070 515,27 zł** w tym m.in. na:
  - 1) infrastrukturę drogową – 7 896 982,31 zł;
  - 2) administrację publiczną – 5 932 728,77 zł;
  - 3) bezpieczeństwo publiczne – 511 596,13 zł;
  - 4) obsługę długu publicznego- 638 514,39 zł;
  - 5) oświatę i wychowanie – 36 258 897,02 zł;
  - 6) ochronę zdrowia – 206 811,29 zł;
  - 7) pomoc społeczną – 3 319 390,42 zł;
  - 8) rodzinę – 1 798 629,75 zł;
  - 9) gospodarkę komunalną – 4 948 695,14 zł;
  - 10) kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego – 2 973 308,94 zł;
  - 11) kulturę fizyczną – 271 479,47 zł.

2. Programy finansowanie z udziałem środków Unii Europejskiej – **214 580,18 zł**
- 1) Zorganizowanie terenów rekreacyjnych w miejscowościach Fiukówka, Krzywda, Okrzeja i Wola Okrzejska – 193 067,21 zł;
  - 2) Cyberbezpieczna Gmina Krzywda – 6 273,00 zł;
  - 3) Specjalistyczne i interwencyjne usługi wsparcia mieszkańców województwa lubelskiego – 15 239,97 zł.
3. Zadania zlecone – **10 334 769,56 zł** w tym największe dotacje:
- 1) dotacja na zwrot podatku akcyzowego – 1 394 581,29 zł;
  - 2) dotacja na bezpłatny przewóz do i z lokali wyborczych – 16 082,00 zł;
  - 3) dotacja na realizację zadań administracji rządowej – 179 548,65 zł;
  - 4) dotacja KBW na przeprowadzenie wyborów do rad gmin i wójtów – 155 206,00 zł;
  - 5) dotacja KBW na przeprowadzenie wyborów do europarlamentu – 95 452,00 zł;
  - 6) dotacja na wyposażenie szkół w podręczniki – 142 783,07 zł;
  - 7) dotacja na Środowiskowy Dom Samopomocy w Anielinie – 1 032 544,18 zł;
  - 8) dotacja na opłacenie ubezpieczenia zdrowotnego – 118 298,88 zł;
  - 9) środki na wypłatę refundacji podatku VAT – 14 187,04 zł;
  - 10) dotacja na usługi opiekuńcze – 28 999,74 zł;
  - 11) środki na wypłatę dodatku osłonowego – 517 939,27 zł;
  - 12) środki na wypłatę bonu energetycznego – 484 830,02 zł;
  - 13) świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego – 6 139 642,42 zł;
4. Wydatki na pomoc finansową na podstawie porozumień pomiędzy JST – **143 980,00 zł.**
- 1) środki otrzymane od Powiatu Łukowskiego dla cudzoziemców z Ukrainy – 39 960,00 zł;
  - 2) dotacja dla Powiatu Łukowskiego na przebudowę pododdziału urazowo-ortopedycznego 102 520,00 zł;
5. Wydatki na zadania realizowane na podstawie porozumień z jednostkami sektora finansów publicznych – **14 387,00 zł.**
- 1) dotacja na dofinansowanie wycieczki „Podróże z klasą” – 14 387,00 zł.

KREDYTY I POŻYCZKI

Kwota kredytów i pożyczek pozostałych do spłaty na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniosła **10 400 450,00 zł** w tym:

1. WFOŚiGW w Lublinie – 153 750,00 zł;
2. Bank Spółdzielczy w Krzywdzie – 7 286 700,00 zł;
3. Bank Gospodarstwa Krajowego – 2 960 000,00 zł.

3.2. Fundusz Sołecki

Ilość sołectw	25
Wydatki ogółem	901 842,12 zł
Wnioskowana kwota zwrotu części wydatków za 2024 rok	270 552,64 zł
Udział wnioskowanej kwoty zwrotu w wydatkach ogółem	30%
Wydatki majątkowe	717 477,03 zł
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	79,56%

Tabela 10. Szczegółowe zadania zrealizowane z Funduszu Sołeckiego w poszczególnych sołectwach.

Lp.	Miejscowość	Nazwa zadania	Koszt realizacji zadania (w zł)	Wykonanie ogółem (w zł)
1.	Budki	Zakup i montaż urządzeń placu zabaw	23 480,70	23 480,70
2.	Drożdżak	Modernizacja świetlicy wiejskiej	35 874,23	39 851,73
		Zakup eko groszku do świetlicy wiejskiej	3 977,50	
3.	Feliksin	Zakup i montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej	5 300,00	24 568,98
		Zakup i montaż moskitier i rolet w świetlicy wiejskiej	1 345,00	
		Remont schodów zewnętrznych przy świetlicy wiejskiej	7 720,68	
		Modernizacja dróg gruntowych	10 203,30	
4.	Fiukówka	Wykonanie instalacji gazowej w budynku komunalnym	8 505,06	38 505,06
		Modernizacja świetlicy wiejskiej	24 000,00	
		Zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej	3 000,00	
		Poprawa przejezdności dróg gruntowych	2 000,00	
		Zakup materiałów do świetlicy wiejskiej	1 000,00	
5.	Gołe Łazy	Zakup agregatu prądotwórczego	6 000,00	26 437,00
		Zakup wyposażenia dla OSP Gołe Łazy	6 000,00	
		Zakup grilla gazowego	2 260,00	
		Modernizacja dróg gruntowych	12 177,00	
6.	Huta Dąbrowa	Budowa altany wraz z podbudową i wyposażeniem przy świetlicy wiejskiej	30 000,00	67 790,60
		Wykonanie chodnika przy ul. Długiej	25 000,00	
		Rewitalizacja parku przy amfiteatrze	12 790,60	
7.		Zakup i montaż urządzeń placu zabaw	32 816,40	33 014,02

Lp.	Miejscowość	Nazwa zadania	Koszt realizacji zadania (w zł)	Wykonanie ogółem (w zł)
	Huta Radoryska	Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej	197,62	
8.	Kasyldów	Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej	8 487,00	24 607,94
		Wykonanie ogrodzenia przy świetlicy wiejskiej	16 120,94	
9.	Koźuchówka	Zakup tabliczek z numerami budynków	455,00	32 591,00
		Zakup dokumentacji projektowej na wykonanie oświetlenia	8 610,00	
		Wyrównanie terenu przy świetlicy wiejskiej	9 040,00	
		Zakup i montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej	12 000,00	
		Zakup kosiarki spalinowej- świetlica wiejska	2 486,00	
10.	Krzywda	Doposażenie bezobsługowego parku linowego	32 441,40	67 790,60
		Zakup i montaż lamp solarnych ul. Zagłoby oraz Armii Krajowej	34 349,20	
		Wykonanie oświetlenia w altanie przy świetlicy wiejskiej	1 000,00	
11.	Laski	Modernizacja świetlicy wiejskiej	22 506,48	22 506,48
12.	Nowy Patok	Wykonanie ogrodzenia działki pod świetlicę wiejską	18 015,09	21 014,02
		Zakup krzewów na działkę pod świetlicę wiejską	670,00	
		Zagospodarowanie działki pod świetlicę wiejską	2 328,93	
13.	Okrzeja I	Wykonanie chodnika przy ul. Słonecznej	67 790,49	67 790,49
14.	Okrzeja II	Wykonanie drogi na ul. Kol Rowiny	53 825,74	53 825,74
15.	Podosie	Zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej	10 000,00	37 955,52
		Zakup i montaż garażu z blachy przy świetlicy wiejskiej	15 700,00	
		Zakup wyposażenia dla OSP Podosie	12 255,52	
16.	Radoryż Kościelny	Zakup i montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej	11 070,00	38 499,00
		Budowa placu zabaw	27 429,00	
17.	Radoryż Smolany	Zakup materiałów do wykonania ogrodzenia przy świetlicy wiejskiej	8 557,00	49 687,50
		Zakup cementu na utwardzenie drogi przy świetlicy wiejskiej	9 960,00	
		Budowa altany wraz z podbudową i wyposażeniem przy świetlicy wiejskiej	28 000,00	
		Zakup ekogroszku do świetlicy wiejskiej	3 170,50	
18.	Ruda	Wykonanie chodnika	8 610,00	27 835,00
		Zakup dokumentacji projektowej na drogę nr 1019	10 000,00	
		Utwardzenie dróg gruntowych	9 225,00	
19.	Stary Patok	Wykonanie ogrodzenia przy świetlicy wiejskiej	19 000,00	21 000,64

Lp.	Miejscowość	Nazwa zadania	Koszt realizacji zadania (w zł)	Wykonanie ogółem (w zł)
		Zakup płytek do pomieszczenia socjalnego w świetlicy wiejskiej	2 000,64	
20.	Szczałb	Modernizacja świetlicy wiejskiej	30 166,82	30 166,82
21.	Teodorów	Modernizacja świetlicy wiejskiej	10 000,00	24 403,78
		Zakup wyposażenia świetlicy wiejskiej	10 403,78	
		Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej	4 000,00	
22.	Wielgolas	Zakup i montaż klimatyzacji i urządzeń ogrzewania w świetlicy wiejskiej	13 300,00	18 700,00
		Zakup i montaż mebli kuchennych do świetlicy wiejskiej	5 400,00	
		Wykonanie ogrodzenia przy świetlicy wiejskiej	13 000,00	67 789,33
		Budowa altany przy świetlicy wiejskiej	12 000,00	
23.	Wola Okrzejska	Zakup wyposażenia dla OSP Wola Okrzejska	5 000,00	67 789,33
		Zakup mat podłogowych do siłowni	2 400,00	
		Zakup i montaż urządzeń plac zabaw	12 423,00	
		Wykonanie oświetlenia	19 966,47	
		Doposażenie siłowni wewnętrznej w świetlicy wiejskiej	2 999,86	
24.	Zimna Woda	Modernizacja świetlicy wiejskiej	42 030,17	42 030,17
Ogółem:			901 842,12	901 842,12

WYBRANE ZADANIA INWESTYCYJNE ZREALIZOWANE Z FUNDUSZU SOŁECKIEGO

Nazwa zadania

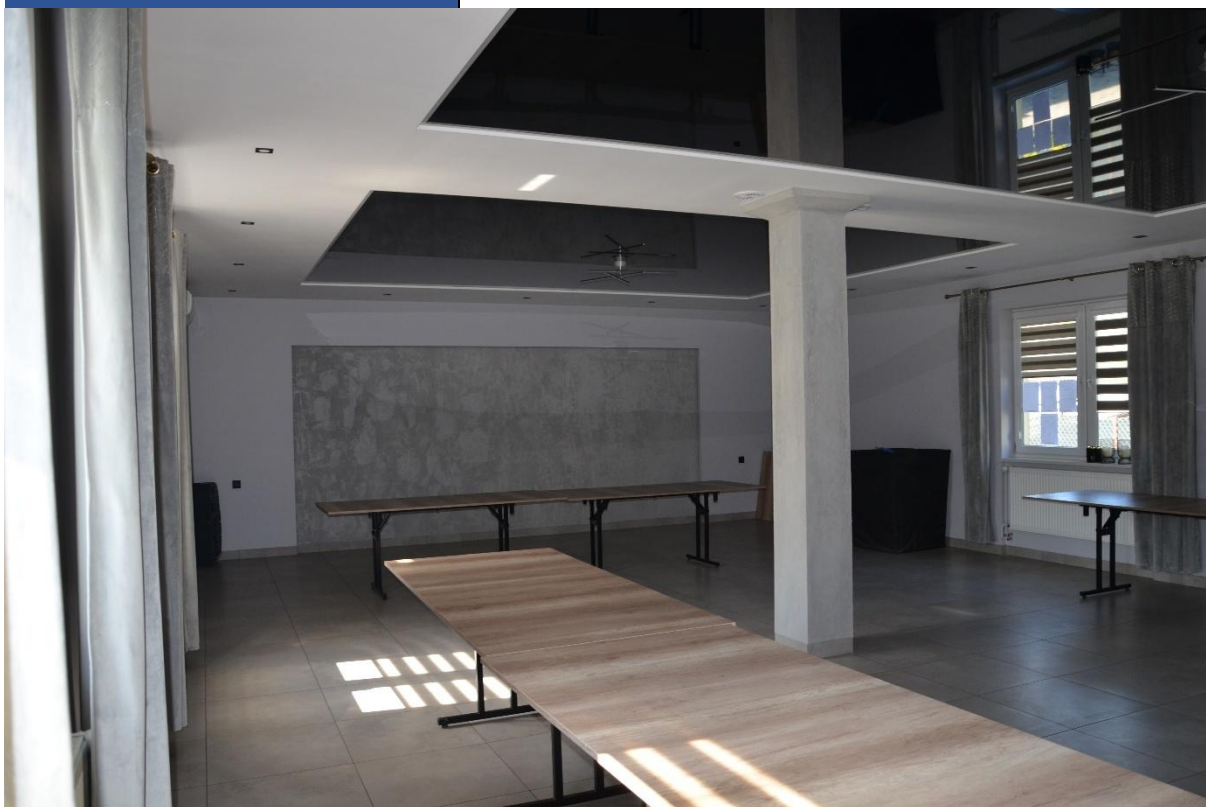
Zakup i montaż urządzeń placu zabaw w Budkach

Nazwa zadania

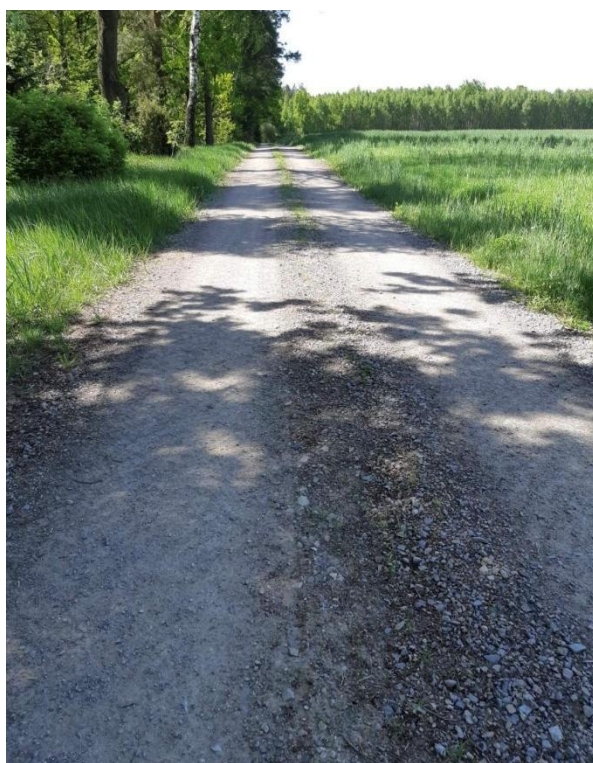
Modernizacja świetlicy wiejskiej w Fiukówce

Nazwa zadania

Modernizacja drogi gruntowej w Gołych Łazach

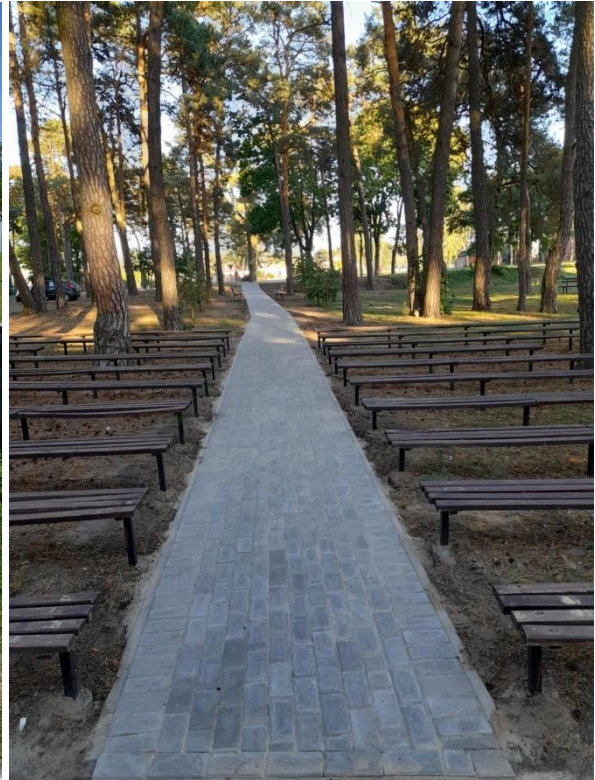
Nazwa zadania

Budowa altany wraz z podbudową i wyposażeniem w Hucie Dąbrowie

Nazwa zadania

Wykonanie chodnika przy ul. Długiej i rewitalizacja parku przy amfiteatrze w Hucie Dąbrowie

Nazwa zadania

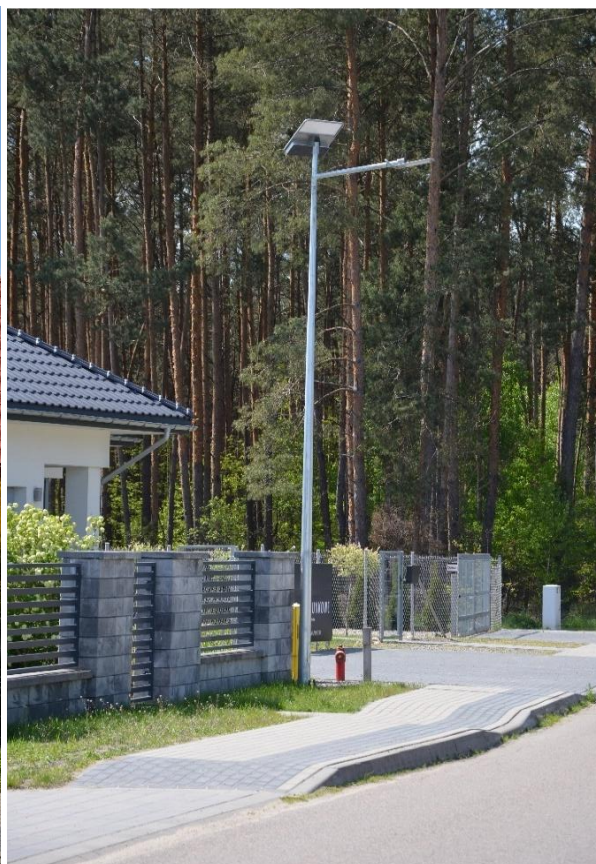
Zakup i montaż urządzeń placu zabaw w Hucie Radoryskiej

Nazwa zadania

Zakup i montaż lamp solarnych na ul. Armii Krajowej i ul. Zagłoby w Krzywdzie

Nazwa zadania

Doposażenie bezobstługowego parku linowego w Krzywdzie

Nazwa zadania

Wykonanie ogrodzenia działki pod świetlicę wiejską w Nowym Patoku

Nazwa zadania

Wykonanie chodnika przy ul. Słonecznej w Okrzei

Nazwa zadania

Wykonanie drogi na ul. Kol. Rowiny w Okrzei

Nazwa zadania

Budowa placu zabaw w Radoryżu Kościelnym

Nazwa zadania

Budowa altany z podbudową i wyposażeniem przy świetlicy wiejskiej w Radoryżu Smolanym

Nazwa zadania

Wykonanie ogrodzenia przy świetlicy wiejskiej w Starym Patoku

Nazwa zadania

Modernizacja świetlicy w Teodorowie

Nazwa zadania

Budowa altany przy świetlicy wiejskiej w Woli Okrzejskiej

Nazwa zadania

Wykonanie ogrodzenia przy świetlicy wiejskiej w Woli Okrzejskiej

3.3. Realizacja inwestycji dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych.

DROGOWNICTWO

Na terenie Gminy Krzywdą znajduje się około 140 km dróg gminnych i 74 km dróg powiatowych. W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców oraz uczestników ruchu, dokonywano sukcesywnych remontów, niwelowania nierówności, wypełniania ubytków w nawierzchni drogowej.

W okresie zimowym 2023/2024 oraz 2024/2025 dbano o odpowiednie utrzymanie oraz odśnieżanie dróg.

Łączna długość zmodernizowanych w 2024 roku odcinków dróg gminnych z dofinansowaniem rządowym wyniosła **10 885,85 m**. Na realizację tego zadania przeznaczono kwotę **6 746 103,07 zł**.

Prace modernizacyjne w zakresie robót związanych z drogownictwem (utwardzanie nawierzchni dróg gruntowych, uzupełnianie i równanie dróg o nawierzchni tłuczniowej i żwirowej, budowa chodników) realizowane były także w ramach bieżących środków oraz wydzielonych środków pochodzących z Funduszu Sołectkiego, zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców danych sołectw. Prace wykonane w ramach środków Funduszu sołectkiego to zadania:

- Modernizacja drogi w Cisowniku,
- Modernizacja dróg gruntowych w Feliksinie,
- Modernizacja dróg gruntowych w Gołych Łazach,
- Wykonanie chodnika przy ul. Długiej w Hucie Dąbrowie,
- Wykonanie chodnika przy ul. Słonecznej w Okrzei I,
- Wykonanie drogi na ul. Kol Rowiny w Okrzei II.

W grudniu 2024 r. podpisano umowę na realizację zadania „Remont drogi gminnej Nr 102679L w miejscowości Cisownik od km 0+000,00 do km 1+453,00”, a realizacja robót zakończy się w czerwcu 2025 r. Zadanie dofinansowane jest z ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Łącznie na zadania bieżące, inwestycyjne oraz usługi z zakresu drogownictwa wydatkowano kwotę 7 896 982,31 zł.

Nazwa zadania	Przebudowa drogi gminnej nr 102752L w miejscowości Kożuchówka od km 0+925,00 do km 1+030,00 oraz od km 1+054,00 do km 1+832,00
Długość nawierzchni bitumicznej	883 m
Wartość inwestycji	907 573,22 zł
Dofinansowanie	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

Nazwa zadania	Remont drogi gminnej nr 127054L Cisownik-Budki od km 0+000,00 do km 1+393,00
Długość nawierzchni bitumicznej	1393 m
Wartość inwestycji	756 991,70 zł
Dofinansowanie	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

Nazwa zadania	Modernizacja dróg strategicznych dla rozwoju miejscowości Radoryż Smolany
Długość nawierzchni bitumicznej	2 231 m
Wartość inwestycji	1 553 072,22 zł
Dofinansowanie	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Nazwa zadania	Modernizacja dróg strategicznych dla rozwoju Gminy Krzywda etap I
Długość nawierzchni bitumicznej	7 odcinków o łącznej długości 4 305,85 m
Wartość inwestycji	2 090 653,19 zł
Dofinansowanie	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

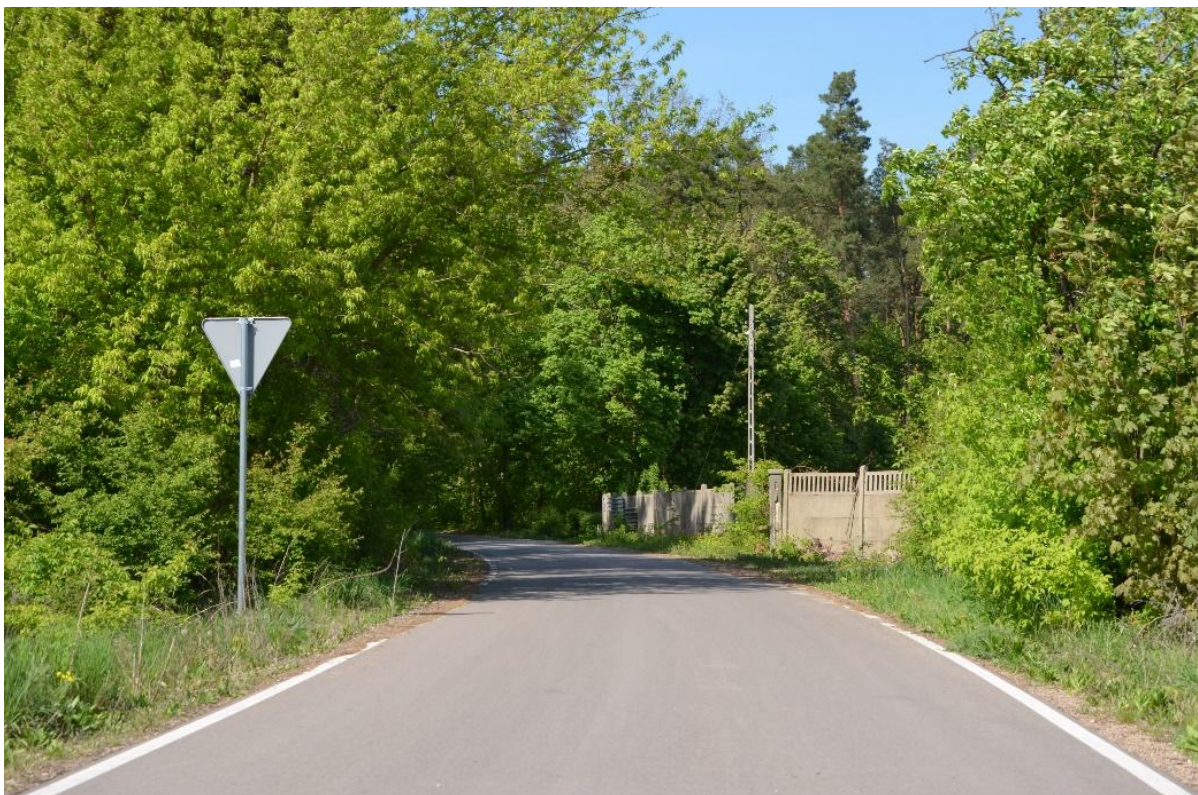
1. Przebudowa drogi gminnej Nr 102634L oraz drogi gminnej Nr 102689L w miejscowości **Koźuchówka** – nawierzchnia bitumiczna **999 m**

2. Przebudowa drogi gminnej Nr 127006L w miejscowości **Krzywda (ul. Leśna)**
nawierzchnia bitumiczna **380 m**

3. Przebudowa drogi gminnej Nr 127027L w miejscowości **Krzywda (ul. Żytnia)**
nawierzchnia bitumiczna **538,85 m**

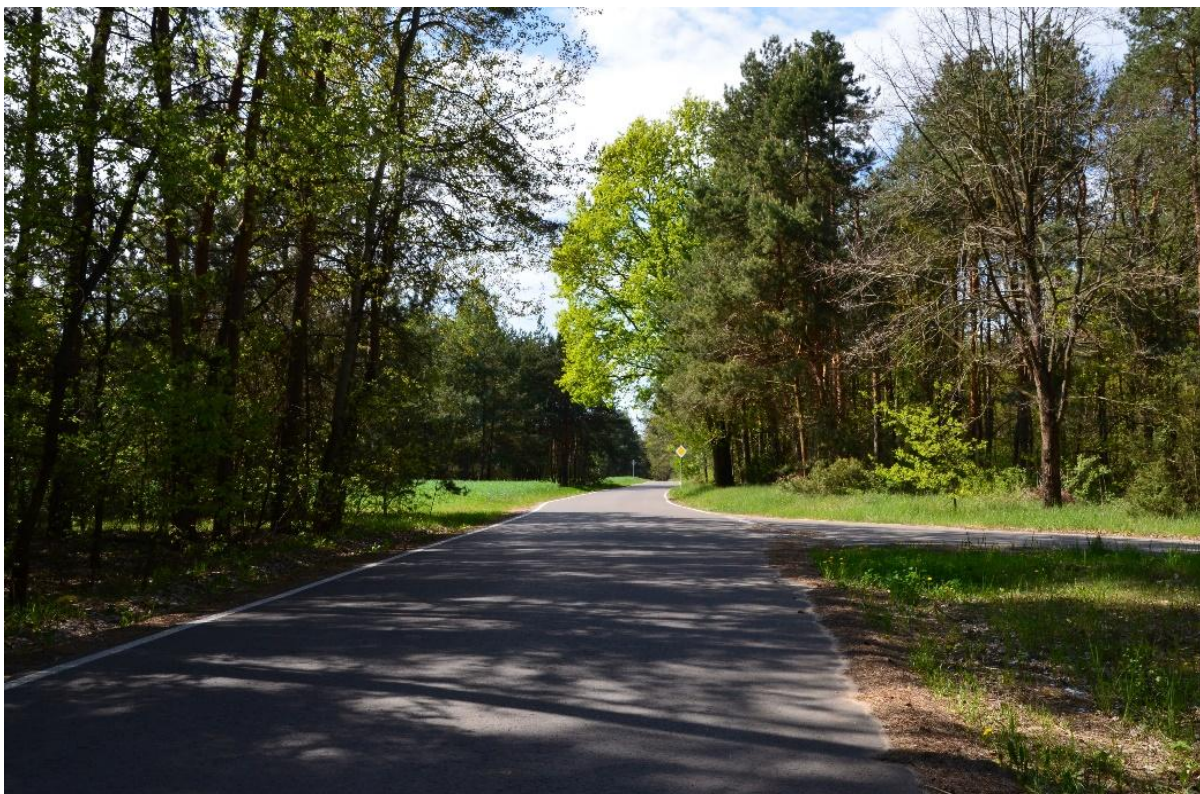
4. Przebudowa drogi gminnej Nr 127019L (**ul. Sosnowa**), Nr 127014L (**ul Piaskowa**)
oraz Nr 127015L (**ul. Piękna**) w miejscowości **Krzywda** – nawierzchnia bitumiczna **514 m**

5. Przebudowa drogi gminnej Nr 127020L w miejscowościach **Krzywda i Zimna Woda**
nawierzchnia bitumiczna **418 m**

6. Przebudowa drogi gminnej Nr 102678L oraz drogi gminnej Nr 102677L w miejscowościach **Laski**
i **Wielgolas** – nawierzchnia bitumiczna **457 m**

7. Przebudowa drogi gminnej Nr 102677L **Stary Patok-Wielgolas** – nawierzchnia bitumiczna **999 m**

Nazwa zadania	Modernizacja dróg strategicznych dla rozwoju Gminy Krzywda etap II
Długość nawierzchni bitumicznej	3 odcinki o łącznej długości 2 073,00 m
Wartość inwestycji	1 437 812,74 zł
Dofinansowanie	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

1. Przebudowa drogi gminnej Nr 102679L w miejscowości **Cisownik** nawierzchnia bitumiczna **993 m**

2. Przebudowa drogi gminnej Nr 102619L **Podosie - Gołe Łazy** – nawierzchnia bitumiczna **700 m**

3. Przebudowa drogi gminnej Nr 127040L w miejscowości **Szczałb** – nawierzchnia bitumiczna **380 m**

EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

Nazwa zadania	Kompleksowa poprawa efektywności energetycznej Gminy Krzywda – Etap I, realizowana częściowo w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego
Zakres prac	wykonano Zakres III: Energia odnawialna w Gminie Krzywda etap I - budowa instalacji fotowoltaicznych na terenie Gminy Krzywda (6 instalacji)
Wartość inwestycji	2 091 000,00 zł
Dofinansowanie	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

1. Zakład Gospodarki Komunalnej w Krzydzie.

2. Stacja Uzdatniania Wody w Krzydzie

3. Stacja Uzdatnia Wody w Podosiu

4. Oczyszczalnia ścieków w Okrzei

5. Stacja Uzdatnia Wody w Woli Okrzejskiej

6. Parking przy Urzędzie Gminy Krzywda.

ZORGANIZOWANIE TERENÓW REKREACYJNYCH

Nazwa zadania	Zorganizowanie terenów rekreacyjnych w miejscowościach Fiukówka, Krzywda, Okrzeja i Wola Okrzejska (4 części)
Łączna wartość inwestycji	193 067,21 zł
Dofinansowanie	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

1. Fiukówka – wartość 36 912,30 zł

2. Krzywda – wartość 70 368,56 zł

3. Okrzeja – wartość 48 289,80 zł

4. Wola Okrzejska – wartość 37 496,55 zł

TRANSPORT

Nazwa zadania	Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych
Wartość inwestycji	306 270,00 zł
Dofinansowanie	PFRON w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”

OCHRONA ZABYTKÓW

Nazwa zadania	Odwodnienie i zabezpieczenie budynku kościoła pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Okrzei
Wartość inwestycji	548 073,98 zł
Dofinansowanie	Rządowy Program Odbudowy Zabytków

Nazwa zadania	Remont dzwonnicy i ogrodzenia kościoła pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Radoryżu Kościelnym
Wartość inwestycji	524 795,11 zł
Dofinansowanie	Rządowy Program Odbudowy Zabytków

4. Zagospodarowanie przestrzenne

Aktualnie Gmina Krzywda nie posiada obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego. Dokument ten określa przeznaczenie terenów danej gminy, definiując co, w jaki sposób może zostać wybudowane na poszczególnych działkach w perspektywie czasu.

Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sprawia, iż każda inwestycja budowlana wiąże się z wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W roku 2024 do Urzędu Gminy Krzywda wpłynęło 189 wniosków o ustalenie warunków zabudowy. W latach poprzednich było to odpowiednio: 204 wnioski w 2023 r., 153 wnioski w 2022 r., 225 wniosków w roku 2021.

Ponadto, zostało wydanych 145 decyzji o warunkach zabudowy w tym:

- 90 pozytywnych decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 9 pozytywnych decyzji dotyczących zabudowy usługowej,
- 46 pozytywnych decyzji dotyczących zabudowy innej.

Analizę porównawczą w zakresie ilości i rodzaju wydanych decyzji w latach 2020 - 2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Ilość wydanych decyzji o warunkach zabudowy w latach 2020-2024.

L.p.	Rodzaj decyzji	2020	2021	2022	2023	2024
1.	Decyzje dot. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	108	104	162 (w tym 7 odmownych)	118	90
2.	Decyzje dot. zabudowy usługowej	22	18	4	9	9
3.	Decyzje dot. zabudowy innej	42	27	45 (w tym 1 odmowna)	63	46
4.	Decyzje dot. zabudowy wielorodzinnej	0	0	0	0	0
łącznie		172	149	211	190	145

W 2024 r. wpłynęło 8 wniosków o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego. W roku 2023 było to 5 wniosków, w 2022 - 6; w 2021 – 10. Wydanych zostało 8 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Ustalono również 33 nowe numery porządkowe budynków. W latach poprzednich było to odpowiednio: 123 nowe numery porządkowe budynków w 2023 roku, z czego 85 dotyczyło zmiany numeracji związanej z wprowadzeniem ulic w miejscowości Koźuchówka, 83 nowe numery porządkowe w 2022 roku, 310 nowych numerów porządkowych budynków w roku 2021, z czego 268 dotyczyło zmiany numeracji związanej z wprowadzeniem ulic w miejscowości Wola Okrzejska. W roku 2020 ustalono 25 numerów porządkowych.

5. Informacja o stanie mienia komunalnego

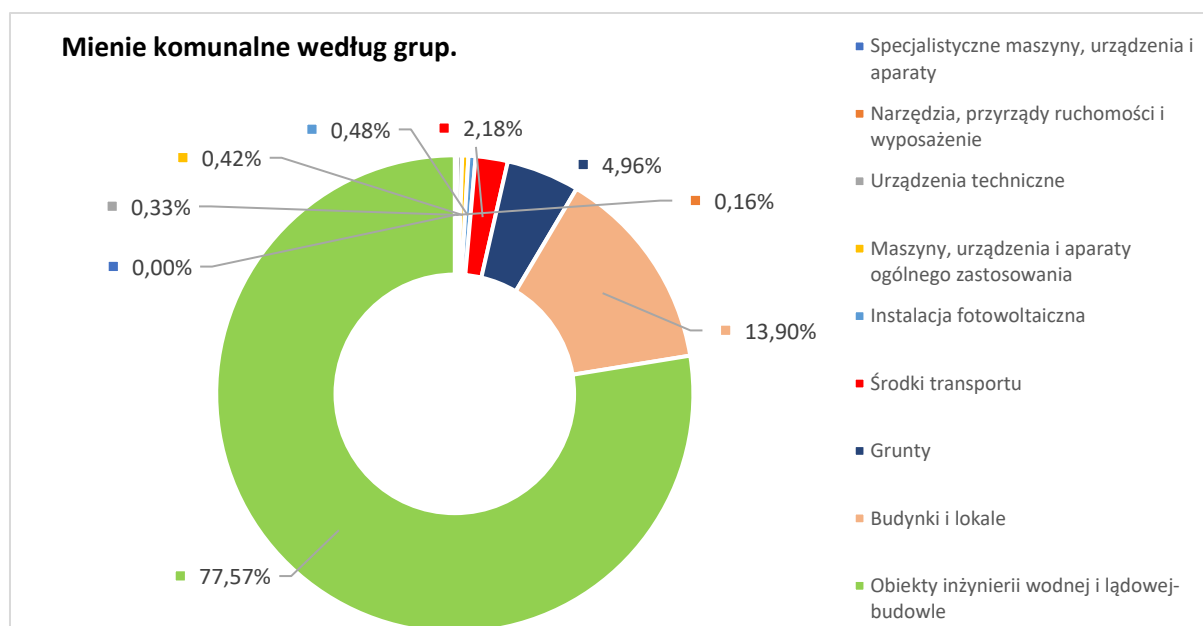
Mieniem komunalnym zgodnie z art. 43 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw.

Poprzez mienie komunalne Gmina realizuje swoje zadania ustawowe oraz zaspokaja potrzeby jej mieszkańców.

Nieruchomości gruntowe stanowiące własność Gminy Krzywda na dzień 31.12.2024 r. zajmowały powierzchnię 334,8180 ha o łącznej wartości 5 303 451,11 zł. Były one rozmieszczone w 26 sołectwach oraz w miejscowościach Burzec w gminie Wojcieszków oraz Wandów w gminie Wola Mysłowska.

Poza gruntami w skład mienia komunalnego wchodziły budynki, na które składało się m. in. 8 strażnic OSP, 18 świetlic, 4 budynki administracyjne, 2 budynki mieszkalne, 3 ośrodki zdrowia, 2 obiekty sportowe.

Trzecią dużą grupę mienia stanowią obiekty inżynierii wodnej i lądowej. W tej grupie znajdują się m. in. altany, chodniki, drogi, wodociągi, kanalizacje, obiekty sportowe, place zabaw, parkingi. Łączna długość chodników wynosi 11,0179 km, zaś dróg – 193,6117 km.

Wykres 8. Mienie komunalne według grup.

W roku 2024 na rzecz Gminy Krzywda zostały nabyte niżej wymienione nieruchomości:

1. Nieruchomość nr 824/8 o pow. 0,0267 ha położona w miejscowości Podosie na poszerzenie drogi gminnej nr 127071L – cena zakupu 10 146,00 zł.

2. Nieruchomości nr 58/7 o pow. 0,0017 ha, nr 58/10 o pow. 0,0005 ha i nr 58/12 o pow. 0,0242 ha położone w miejscowości Stary Patok na powiększenie działki, na której położona jest świetlica wiejska – nabycie nieodpłatne.
3. Nieruchomości nr 2142/1 o pow. 0,0077 ha i nr 2157/1 o pow. 0,0064 ha położone w miejscowości Wola Okrzejska na poszerzenie ulicy Powstańców Styczniowych w Woli Okrzejskiej (nr 127107L) – nabycie nieodpłatne.

W 2024 roku przeprowadzono procedurę zbycia nieruchomości w drodze przetargu ustnego nieograniczonego, w wyniku którego nastąpiła sprzedaż:

1. Nieruchomości nr 277/5 o pow. 0,1698 ha położonej w miejscowości Huta Dąbrowa – cena 77 000,00 zł.
2. Nieruchomości nr 1314 o pow. 1,1000ha położonej w miejscowości Drożdżak – cena 68 000,00 zł.
3. Nieruchomości nr 1315 o pow. 1,0500 ha położonej w miejscowości Drożdżak – cena 53 000,00 zł.

6. Ochrona środowiska i rolnictwo

Na terenie gminy znajduje się jedno wysypisko w fazie poeksploatacyjnej. Jest ono objęte monitoringiem środowiskiem przez 30 lat od zakończenia rekultywacji. W tym okresie prowadzone są regularne badania, aby monitorować stan środowiska i zapobiegać negatywnym skutkom związanym z zamkniętym wysypiskiem.

Zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt przyjęty został, a następnie realizowany Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Krzywda. Na realizację zadań wynikających z tego dokumentu wydatkowano kwotę 122 658,00 zł. Odławianie psów prowadzone było przez schronisko „Zwierzaki do wzięcia” z siedzibą w miejscowości Gózd. W 2024 roku do schroniska trafiło 26 bezdomnych psów i 2 koty. Na ten cel wydatkowano kwotę 103 981 zł. Ponadto, podpisane zostały 53 umowy adopcji zwierząt bezdomnych. Wydatki wyniosły 13 898,00 zł i w ich ramach zostały sfinansowane usługi kastracji, sterylizacji, szczepienia, odpchlenia, odrobaczenia oraz leczenie adoptowanych zwierząt, które udzielane były przez Gabinet Weterynaryjny w Fiukówce.

W 2024 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, realizowany było zadanie zlecone w zakresie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Producent rolny będący właścicielem, współwłaścicielem bądź dzierżawcą gruntów rolnych (o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy) położonych na terenie Gminy Krzywda, mógł ubiegać się o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na podstawie złożonych wniosków do Wójta Gminy w dwóch terminach tj. d 1 do 29 lutego oraz od 1 sierpnia do 2 września 2024 r. z załączonymi fakturami potwierdzającymi zakup oleju napędowego w okresie sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku. Stawka zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wynosiła 1,46 zł na 1 litr oleju.

Limity związane ze zwrotem podatku akcyzowego za paliwo rolnicze:

- 110 litrów oleju napędowego na 1 ha użytków rolnych (UR).
- 40 litrów na 1 dużą jednostkę przeliczeniową (DJP) bydła.
- 40 litrów na 1 DJP owiec, kóz i koni.
- 4 litry na 1 sztukę świń.

Producenci rolni złożyli łącznie 1 382 wnioski. Łączna powierzchnia użytków rolnych zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego wyniosła 6 982,9700 ha, co stanowiło 58,74% powierzchni użytków rolnych w gminie. Do obliczenia limitu zwrotu przyjęto zgłoszoną przez producentów rolnych we wnioskach:

1. średnią roczną liczbę DJP bydła – 6 475,57 sztuk
2. średnią roczną liczbę świń – 672,92 sztuk
3. średnią roczną liczbę DJP owiec – 0,05 sztuk
4. średnią roczną liczbę DJP koni – 79,89 sztuk.

Łączna ilość litrów oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej wynikająca z przedłożonych faktur wyniosła 936 463,3903.

Wójt Gminy ustalił łączny roczny limit zwrotu części podatku akcyzowego producentom rolnym w wysokości 1 508 233,44 zł. Kwota dokonanego zwrotu podatku akcyzowego wyniosła 1 367 236,57 zł.

Dotacja celowa przekazana przez Urząd Wojewódzki w Lublinie na wypłatę zwrotu podatku akcyzowego, a także kosztów pokrycia postępowań wyniosła 1 394 581,29 zł. Koszt obsługi zadania wyniósł 27 344,72 zł.

7. Gospodarka wodno-ściekowa

Działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków prowadzona jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Krzywdzie (dalej ZGK). Jest to samorządowy zakład budżetowy powołany Uchwałą nr VI/49/1995 Rady Gminy w Krzywdzie z dnia 30 marca 1995 r.

ZGK zobowiązany jest do zapewnienia ciągłości dostaw i odpowiedniej jakości wody oraz niezawodnego odprowadzania ścieków mając na uwadze ochronę interesów odbiorców usług i wymagań ochrony środowiska, a także optymalizację kosztów.

Podstawowym przedmiotem działalności Zakładu jest pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.

ZGK posiada w trwałym zarządzie 3 ujęcia wody:

1. Ujęcie wody Podosie nr decyzji ROŚ.6223-61/2007-5
2. Ujęcie wody Krzywda nr decyzji 301/D/ZUZ/2024
3. Ujęcie wody Wola Okrzejska nr decyzji WA.ZUZ.6.421.745.2018.KAK, WW.ZUZ.4210.200.2024

oraz 3 oczyszczalnie ścieków:

1. Oczyszczalnia ścieków Huta Dąbrowa nr decyzji WW.ZUZ.4210.482.2024
2. Oczyszczalnia ścieków Krzywda nr decyzji 286/D/ZUZ/2024
3. Oczyszczalnia ścieków Okrzeja nr decyzji ROŚ.6341.68.2015-5

ZAOPATRZENIE W WODĘ

ZGK zaopatruje w wodę następujące miejscowości:

2. Wodociąg Krzywda: Budki, Cisownik, Drożdżak, Fiukówka, Huta Radoryska, Kożuchówka, Krzywda, Nowy Patok, Okrzeja, Orle Gniazdo, Radoryż Kościelny, Radoryż Smolany, Ruda, Stary Patok, Szczałb, Wielgolas, Wola Okrzejska, Zimna Woda.
3. Wodociąg Podosie: Feliksin, Gołe Łązy, Huta Dąbrowa, Kasyldów, Laski, Podosie, Teodorów.

Kategoria	Wodociąg Krzywda	Wodociąg Podosie	Razem (stan na 31.12.2024 r.)
Długość sieci wodociągowej	130,89	29,90	160,79
Łączna ilość przyłączy wodociągowych	2 429	598	3 027
Liczba mieszkańców korzystających z wodociągu	7 834	2 306	10 140
Ilość przyłączy wykonanych w 2024 roku	19	4	23

SIEĆ KANALIZACYJNA

Zakład Gospodarki Komunalnej w Krzywdzie oczyszcza ścieki odprowadzane siecią kanalizacyjną z następujących miejscowości:

1. oczyszczalnia Krzywda: Krzywda, część Zimnej Wody,
2. oczyszczalnia Okrzeja: Okrzeja,
3. oczyszczalnia Huta Dąbrowa: Huta Dąbrowa, Podosie.

Kategoria	Krzywda	Huta Dąbrowa i Podosie	Okrzeja	Razem (stan na 31.12.2024 r.)
Długość sieci kanalizacyjnej (km)	14,51 km	13,7 km	6,0 km	34,21 km
Łączna ilość przyłączy kanalizacyjnych (szt.)	459	337	141	937
Liczba mieszkańców korzystających z kanalizacji (osoba)	1 580	754	477	2 811
Ilość przyłączy wykonanych w 2024 roku (szt.)	9	0	4	13 (łącznie długość 216 m)

Na terenie gminy Krzywda z usług wodociągowych korzysta ok. 98% ludności, natomiast liczba mieszkańców korzystających z kanalizacji nie przekracza 30%. Lokalny rynek odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych charakteryzuje się stałym, chociaż nieznacznym przyrostem ich liczby. Pobór wody przez mieszkańców gminy Krzywda w 2024 r. jak i również ilość odbieranych ścieków odprowadzanych siecią kanalizacyjną cechował ilościowy wzrost w stosunku do roku poprzedniego. Natomiast znaczny wzrost ilościowy możemy zauważyć odnośnie ścieków dowożonych wozami asenizacyjnymi.

Tabela 12. Wydobycie i sprzedaż wody w latach 2023-2024 (w m3).

	Krzywda		Wola Okrzejska		Podosie	
	2023 r.	2024 r.	2023 r.	2024 r.	2023 r.	2024 r.
Wydobyto	250 679,00	264 747,00	92 505,00	78 803,00	101 856,00	114 981,00
Sprzedano	228 589,30	235 145,40	73 505,00	77 452,00	86 834,40	101 375,70
Straty	22 089,70	29 601,60	19 000,00	1 351,00	15 021,60	13 605,3

Tabela 13. Ilość ścieków odprowadzonych kanalizacją w latach 2023-2024.

Lp.	Nazwa	Rok 2023	Rok 2024	Zmiana
1.	Oczyszczalnia Krzywda	44 745 m ³	53 367 m ³	+19,27%
2.	Oczyszczalnia Okrzeja	10 987 m ³	12 278 m ³	+11,75%
3.	Oczyszczalnia Huta Dąbrowa	36 858 m ³	36 465 m ³	-1,07%
Razem		92 590 m³	102 110 m³	+10,28%

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy prowadzą gminną ewidencję zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

Według danych ww. ewidencji na terenie gminy Krzywda znajduje się 1311 zbiorników bezodpływowych oraz 66 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z uchwałą nr LXVI/341/2023 Rady Gminy Krzywda z dnia 29 września 2023 r. zmieniającą uchwałę Nr XXVIII/151/2020 Rady Gminy Krzywda z dnia 31 sierpnia 2020 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Krzywda”, właściciele nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe lub osadniki w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków obowiązani są do pozbywania się nieczystości ciekłych oraz osadów ściekowych z terenu nieruchomości w sposób systematyczny, nie dopuszczając do przepełnienia się urządzeń do gromadzenia nieczystości ciekłych, gwarantując zachowanie czystości i porządku na nieruchomości. Właściciele nieruchomości, na terenie której znajduje się zbiornik bezodpływowy lub przydomowa oczyszczalnia ścieków obowiązani są do pozbywania się nieczystości ciekłych lub osadów ściekowych nie rzadziej niż raz w roku.

Usługi wywozu nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych lub opróżnianie osadnika w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków mogą wykonywać jedynie przedsiębiorcy posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych wydane przez Wójta Gminy Krzywda tj.:

1. Zakład Gospodarki Komunalnej w Krzywdzie (jednostka organizacyjna Urzędu Gminy Krzywda), ul. Kolejowa 30 B, 21-470 Krzywda;
2. WC SERWIS SP. Z O.O. , ul. Szybowa 2, 41-808 Zabrze;
3. TOI TOI Polska Sp. z o.o., ul. Płochocińska 29, 03-044 Warszawa;
4. Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, ul. Łukowska 17, 21-470 Krzywda;
5. Kan-Trans Łukasz Kania z siedzibą w Kłoczewie , ul. Dolna 1, 08-550 Kłoczew.

Sumaryczna ilość nieczystości ciekłych odebranych z terenu gminy Krzywda określona na podstawie kwartalnych sprawozdań z działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych przedkładanych Wójtowi Gminy przez przedsiębiorców posiadających zezwolenia na prowadzenie niniejszej działalności wynosi 13 322,5 m³/rok.

Stacji zlewne, do których dostarczono nieczystości ciekłe ze zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków znajdujących się na terenie gminy Krzywda to:

1. oczyszczalnie ścieków w Hucie Dąbrowie, Krzywdzie, Okrzei;
2. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Siedlcach (ul. Zamiejska 1, 08-100 Siedlce);
3. Miejska Oczyszczalnia Ścieków Puławy (ul. Komunalna 35, 24-100 Puławy);
4. Oczyszczalnia Ścieków "Fregata" w Rykach (ul. Słowackiego 27, 08-500 Ryki).

Tabela 14. Ilość ścieków dowożonych woźami asenizacyjnymi w latach 2023-2024 do oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Krzywda.

	Nazwa	Rok 2023	Rok 2024	Zmiana
1.	Oczyszczalnia Krzywda	4 449 m ³	7 226 m ³	+62,42%
2.	Oczyszczalnia Okrzeja	1 184 m ³	2 931 m ³	+147,55%
3.	Oczyszczalnia Huta Dąbrowa	1 217 m ³	3 024 m ³	+148,48%
Razem		6 850 m³	13 171 m³	+92,42%

Warto zauważyć, iż w porównaniu z rokiem 2023 ilość ścieków dowożonych woźami asenizacyjnymi zwiększyła się o 92,42%. Jest to niewątpliwie efekt zmian w przepisach prawa nakładających na właścicieli posesji, na której znajduje się zbiornik bezodpływowy lub przydomowa oczyszczalnia ścieków, obowiązek zawarcia umowy z firmą asenizacyjną. Obowiązek ten dotyczy zarówno osób prywatnych, jak i przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie nieskanalizowanym. Największy wzrost zauważalny jest na oczyszczalni w Hucie Dąbrowie i Okrzei.

ZGK zobowiązany jest do zapewnienia sprawności posiadanych urządzeń i przyłączy wodociągowych, do realizacji usług dostawy wody w wymaganej ilości i jakości, pod odpowiednim ciśnieniem oraz urządzeń i przyłączy kanalizacyjnych do realizacji usług odprowadzania (w tym oczyszczania ścieków) – w sposób ciągły i niezawodny, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Sieci wodociągowo-kanalizacyjne, którymi dostarczana jest woda i odprowadzane są ścieki wymagają stałych remontów i modernizacji.

W zakresie jakości świadczonych usług Zakład realizuje zadania określone:

1. w zezwoleniu wydanym na prowadzenie działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków,
2. regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków,
3. umowach z poszczególnymi odbiorcami usług wodociągowo-kanalizacyjnych,
4. przepisach prawnych dotyczących: ochrony środowiska, prawa wodnego, zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

W celu poprawy jakości usług Zakład prowadzi bieżącą i stałą kontrolę parametrów jakościowych wody. Stały nadzór nad jakością wody prowadzi, zgodnie z ustawowym obowiązkiem, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łukowie. We własnym zakresie Zakład wykonuje pomiary poprawności procesu uzdatniania wody. Ponadto prowadzona jest regularna kontrola jakości wody podawanej do sieci w ramach monitoringu kontrolnego – raz na kwartał oraz w ramach monitoringu przeglądowego – raz w roku. Badania wykonuje na zlecenie akredytowane laboratorium zewnętrzne.

Na oczyszczalniach ścieków zgodnie z warunkami pozwolenia wodnoprawnego i obowiązującymi przepisami wykonywane są raz na kwartał analizy ścieków oczyszczonych i surowych przez laboratorium zewnętrzne posiadające wymagane akredytacje.

Dla poprawy jakości obsługi usługobiorców Zakład prowadzi systematyczną kontrolę pracy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Pozwala to na bezzwłoczne usuwanie wszelkich awarii na sieciach, częstokroć w terminie wyprzedzającym ewentualne zgłoszenie awarii przez osoby spoza Zakładu.

Należy dodać, że na szybkość i sprawność usuwania awarii na sieci wod.-kan. duży wpływ ma również gotowość pracowników Zakładu, przyspieszająca podjęcie działań w przypadkach zgłoszeń o awarii poza normalnymi godzinami pracy Zakładu, a także w niedziele i święta.

Zakład prowadzi także inną działalność statutową obejmującą m.in.:

1. rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
2. utrzymania i konserwacji urządzeń komunalnych,
3. utrzymania, remontów i modernizacji dróg gminnych, ulic, chodników, przepustów i rowów odwadniających,
4. utrzymania czystości, porządku na terenach komunalnych i użyteczności publicznej,
5. usług budowlano-remontowych i transportowo-sprzętowych,
6. zimowego utrzymania dróg, placów i chodników,
7. prowadzenia konserwacji i modernizacji oświetlenia ulicznego,
8. utrzymania zieleni gminnej i zadrzewień.

Na rzecz Gminy Krzywda w 2024 roku świadczyliśmy następujące usługi:

1. Utrzymanie w należyтым stanie technicznym oświetlenia ulicznego na terenie gminy.
2. Posypywanie dróg gminnych mieszanką piasku z solą.
3. Niwelacja terenów gminnych.
4. Koszenie poboczy dróg gminnych.
5. Karczowanie, odkrzaczanie i koszenie zieleni na terenie gminy.
6. Czyszczenie toalet przenośnych.
7. Czyszczenie kanalizacji samochodem specjalnym.
8. Prace wykonywane koparko-ładowarką i podnośnikiem koszowym.
9. Naprawy instalacji elektrycznych i wodociągowych w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Krzywda.

Zakład Gospodarki Komunalnej posiada następujące środki transportu: Volkswagen Transporter 1,9 TD, ciągnik rolniczy FARMER, ciągnik rolniczy CLAAS ARION 520, Citroen Berlingo, przyczepa rolnicza Cynkomet, samochód asenizacyjny DAF o pojemności 9 m³, samochód wywrotka Iveco Daily DMC 3,5t, samochód specjalny z podnośnikiem koszowym NISSAN CABSTAR, samochód osobowy Skoda Octavia, przyczepa ciężarowa RYDWAN.

Na stanie ZGK znajdują się następujące maszyny i urządzenia: agregaty prądotwórcze 3 szt., zagęszczarki 2 szt., elektryczna waga samochodowa, kosiarka bijakowa WOMBAT, koparko-ładowarka NEW Holand LB95B, minikoparka HITACHI, posypywarka piasku 2 szt., pług śnieżny Typ F, pług boczny 2 m, maszyna do przecisków.

W 2024 roku w Zakładzie Gospodarki Komunalnej przeciętne zatrudnienie wynosiło 16 osób (15,5 etatu), w tym następujący pracownicy:

2. Biurowi 5 osób: Dyrektor, Główna księgowa, specjalista ds. osobowych i płac, referent rozliczeniowy, referent ds. księgowości i zamówień publicznych;
3. Monter instalacji i urządzeń elektrycznych – 1 osoba;
4. Operator urządzeń budowlanych i sprzętu specjalistycznego – 1 osoba;
5. Konserwator instalacji wodnych i kanalizacyjnych, kierowca – 1 osoba;
6. Konserwator urządzeń wodno-kanalizacyjnych, kierowca ciągnika, brygadzysta – 1 osoba;
7. Kierowca samochodu ciężarowego, robotnik – 1 osoba;
8. Konserwator instalacji wodnych i kanalizacyjnych, kierowca samochodu ciężarowego – 1 osoba;
9. Robotnik – 1 osoba;
10. Inkasent – 1 osoba;
11. Maszynista oczyszczalni ścieków – 3 osoby (2 i ½ etatu).

8. Gospodarka odpadami komunalnymi

Jednym z głównych celów systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest realizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych i przepisów krajowych, czyli osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów recyklingu.

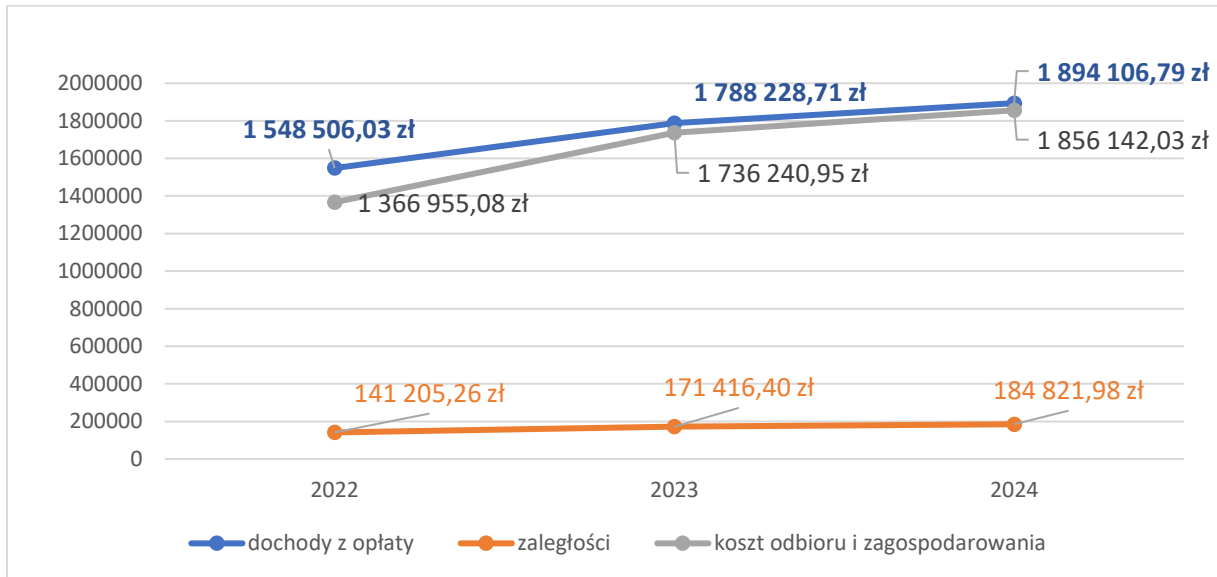
Odpady komunalne w 2024 roku od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Krzywda odbierał podmiot wyłoniony w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, tj.: konsorcjum firm EKOLIDER Jarosław Wyglądała – lider konsorcjum, z siedzibą Lucin 4, 08-400 Garwolin, NIP: 826-00-12-895 oraz ECOGLOBE T. Wyglądała – partner konsorcjum. Zakres zamówienia obejmował odbiór i transport odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne, z terenów użyteczności publicznej, z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Krzydzie (adres: ul. Kolejowa 30B), a także wyposażenie tych nieruchomości w kolorowe worki przeznaczone do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Odebrane odpady komunalne konsorcjum przekazało do instalacji EKOLIDER – Jarosław Wyglądała – sortownia odpadów i linia do produkcji paliw alternatywnych, natomiast odpady o kodzie 20 02 01 zostały przekazane do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych „Adamki” w m. Biała gm. Radzyń Podlaski, Biała 185 B, 21-300 Radzyń Podlaski - instalacji komunalnej.

Metody obliczania opłaty oraz wysokości stawek opłat są przedmiotem obowiązującej uchwały nr LX/310/2023 Rady Gminy Krzywda z dnia 28 lutego 2023 roku w sprawie wyboru metod ustalenia opłat i ustalenia stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne.

Kategoria	2022	2023	2024
Ilość złożonych deklaracji	2 965	2 938	2 958
Ilość nieruchomości niezamieszkałych	204	196	204
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych	1 588, 974 Mg	1662,155 Mg	1619,349 Mg
Ilość odebranych odpadów na 1 mieszkańca Gminy	0,179 Mg (179,00 kg)	0,1884 Mg (188,50 kg)	0,183 Mg (183 kg)
Opłata miesięczna nieruchomość zamieszkała	13,00 zł / osoba	16 zł / osoba	16 zł / osoba
Wysokość ulgi za kompostownik	0,50 zł	1,00 zł	1,00 zł
Opłata miesięczna nieruchomość niezamieszkała	0,49 zł / 1 l	0,49 zł / 1 l (do VII) 0,80 zł / 1 l	0,80 zł / 1 l

**Dochody, zaległości oraz wydatki związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów
w latach 2022-2024 (stan na 31 grudnia danego roku).**

Wykres 9. Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zaległości oraz wydatki związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów w latach 2022-2024 (stan na 31 danego roku).

Aby minimalizować zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi podejmowano następujące działania:

1. kierowano informacje przypominające dłużnikowi o zaległościach w formie ustnej przez telefon, wiadomości tekstowe oraz pisma urzędowe;
2. wszczęto 3 postępowania administracyjne oraz wydano 3 decyzje, przy 5 postępowaniach administracyjnych i 4 decyzjach w 2023 r. oraz 21 postępowaniach administracyjnych i 13 decyzjach w 2022 r.;
3. wystosowano 251 upomnień wzywających do uregulowania należności oraz skierowano 53 tytuły wykonawcze o wszczęciu egzekucji do Urzędu Skarbowego, przy 299 upomnieniach i 105 tytułach wykonawczych w 2023 r. oraz 410 upomnieniach i 157 tytułach wykonawczych w 2022 r.

9. Ochrona zdrowia

Zadania z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Gminy Krzywda realizuje Samorządowy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krzywdzie. W/w zadania realizowane są w Ośrodku Zdrowia w Krzywdzie, Okrzei i Hucie Dąbrowie na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia o udzielanie świadczeń gwarantowanych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Według stanu na 31.12.2024 w SSPZOZ zatrudnionych jest 18 osób (13 osób umowa o pracę, 2 osoby kontrakt lekarski, 3 osoby umowa zlecenie), w tym:

- 5 lekarzy (2 osoby na umowę o pracę, 2 osoby na kontrakcie, 1 osoba - umowa zlecenie) w tym ze specjalizacją - 3 osoby - lekarz rodzinny, 1 osoba - lekarz pediatra)
- 1 felczer
- 6 pielęgniarek (5 osób umowa o pracę, 1 osoba umowa zlecenie)
- 1 położna
- 2 pracownicy administracji
- 3 pracownicy obsługi (2 osoby na umowę o pracę, 1 osoba umowa zlecenie).

Liczba pacjentów zapisanych na dzień 31.12.2024 r. do:

1. lekarza podstawowej opieki zdrowotnej – **7 530**
2. pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej – **7 558**
3. położnej podstawowej opieki zdrowotnej – **3 691**
4. pielęgniarki szkolnej – **1 407**, w tym objętych opieką fluorokową – **711**

Tabela 15. Zestawienie usług wykonanych przez SSPZOZ w Krzywdzie w 2024 roku.

Lp.	Nazwa	Liczba wizyt lekarskich ogółem	Wizyty domowe	Porady receptowe	Teleporady
1.	Ośrodek Zdrowia w Krzywdzie	24 102	163	4 616	1 042
2.	Ośrodek Zdrowia w Hucie Dąbrowie	7 056	41	1 296	424
3.	Ośrodek Zdrowia w Okrzei	6 263	17	1 709	510
Razem		37 421	221	7 621	1 976

Ponadto, świadczone były poniższe rodzaje usług: wizyty patronażowe położnej u noworodków (233), wizyty patronażowe pielęgniarki POZ (98), świadczenia pielęgniarki w ramach profilaktyki gruźlicy (153), świadczenia pielęgniarki w ramach profilaktyki chorób układu krążenia (86).

Przychody w 2024 roku wyniosły 3 851 124,31 zł, z czego 97,26% stanowił przychód ze sprzedaży usług medycznych, zaś 1,7% przychód z wynajmu mieszkań i lokali.

10. Pomoc społeczna, wsparcie rodzin i systemu pieczy zastępczej

Głównym zadaniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywdzie jest realizacja ustawy o pomocy społecznej. Ustawa ta nakłada szereg działań realizowanych przez Ośrodek finansowanych zarówno ze środków własnych gminy, środków zleconych z budżetu państwa.

Planowany budżet GOPS na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosił **11 102 404,68 zł**, z czego wydatki stanowiły kwotę – **10 798 150,80 zł**, tj. 97,26%, w tym:

- zadania własne: plan – 3 581 020,37 zł, wykonanie – 3 466 338,46 zł, tj. 96,78%
- zadania zlecone: plan – 7 506 144,31 zł, wykonanie – 7 316 572,37 zł, tj. 97,47%
- zadania projekt pt. „Specjalistyczne i interwencyjne usługi wsparcia mieszkańców województwa lubelskiego”: plan – 15 240,00 zł, wykonanie – 15 239,97 zł tj. 100,00 % .

Na koniec 2024 roku jednostka posiadała zobowiązania bieżące w kwocie 145 397,85 zł.

Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywdzie liczyła 23 osoby w tym: kadra kierownicza 1 osoba, pracownicy socjalni 7 osób, pozostali pracownicy 15 osób. Spośród zatrudnionych w pracowników 21 posiada wykształcenie wyższe, 1 wykształcenie średnie, 1 zasadnicze zawodowe. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 5 pracowników socjalnych. Wśród pracowników 1 osoba posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

POMOC SPOŁECZNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje między innymi zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Pomoc świadczona jest w formie finansowej i niefinansowej. Sposób wydatkowania środków w 2024 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Zestawienie rodzajów pomocy udzielonej w formie finansowej w 2024 roku.

Lp.	Nazwa	Liczba osób	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Zasiłki stałe	31	322	283 898,31 zł
2.	Zasiłki okresowe	23	72	23 990,87 zł
3.	Zasiłki celowe	4	4	1 050,00 zł
4.	Specjalne zasiłki celowe	9	13	5 425,00 zł
Razem		67	411	314 364,18 zł

Za osoby korzystające z pomocy w formie zasiłku stałego, a niemające możliwości korzystania z ubezpieczenia zdrowotnego Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne w 2024 roku łącznie opłacano składki za 24 osoby, w ramach 260 świadczeń, w łącznej wysokości 21 474,50 zł.

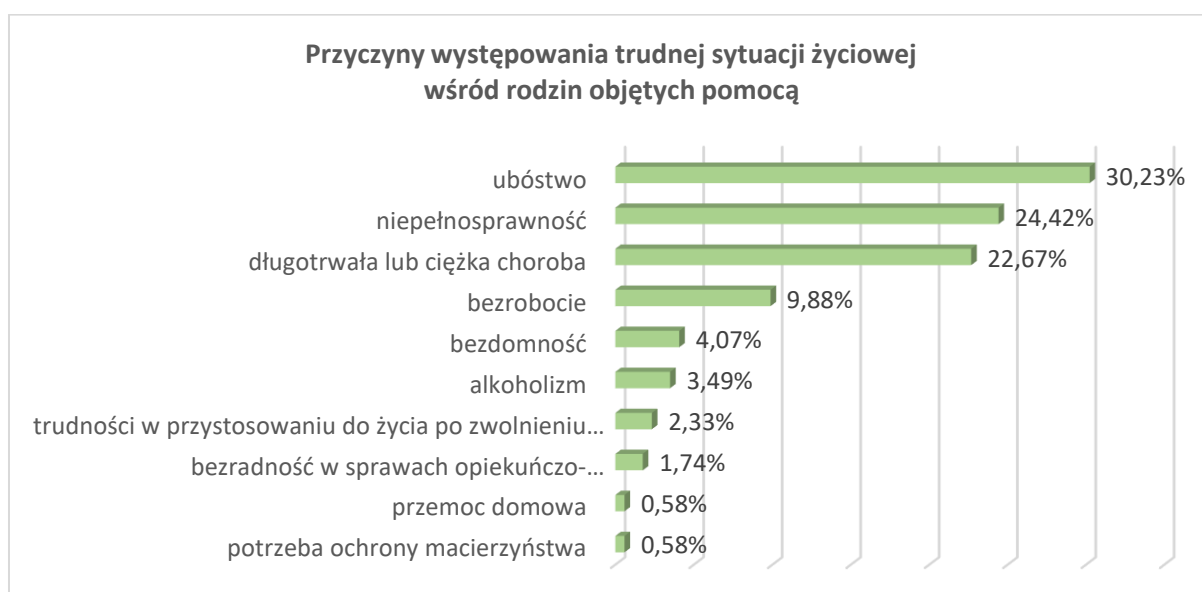
Pomoc niefinansowa to forma pomocy w ramach której mieszkańcy nie otrzymują środków finansowych, a Ośrodek opłaca zrealizowane na ich rzecz usługi. W 2024 roku łącznie skorzystało z takiej formy pomocy 48 osób, w ramach 2148 świadczeń, na łączną kwotę 632 541,32 zł. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17. Zestawienie rodzajów pomocy udzielonej w formie niefinansowej w 2024 roku.

Lp.	Nazwa	Liczba osób	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Domy Pomocy Społecznej	11	121	428 450,06 zł
2.	Pobyt w schronisku dla bezdomnych	5	45	61 275,00 zł
3.	Mieszkania chronione	2	18	13 346,49 zł
4.	Usługi opiekuńcze w tym w ramach programu Opieka 75 plus usługi sąsiedzkie	9	1694	91 448,37 zł
5.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	220	28 999,74 zł
6.	Rządowy program "posiłek w domu i szkole"	20	50	9 024,15 zł
Razem		48	2 148	632 541,32 zł

W roku 2024 z usług opiekuńczych świadczonych na rzecz osób starszych i niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz realizację programu „Opieka 75+” korzystało 9 osób (liczba świadczeń 1694). Z roku na rok zauważalny jest spadek tej liczby: w roku 2023 było to 41 osób, a w 2022 – 35. Ponadto, 1 osoba korzystała z usług sąsiedzkich z w związku z realizacją programu Korpus Wsparcia Seniorów Moduł I (liczba świadczeń: 110). Usługi te świadczone były przez Spółdzielnię Socjalną „Promyk Nadziei” w Krzywdzie oraz 1 osobę zatrudnioną na podstawie umowy zlecenia świadczącą usługi sąsiedzkie. W spółdzielni socjalnej, której Gmina Krzywdza jest założycielem, zatrudnionych było 17 osób.

Pomoc społeczna to także niefinansowe wsparcie mieszkańców w ramach pracy socjalnej świadczonej przez pracowników socjalnych. W 2024 roku z takiej formy wsparcia skorzystało 664 osoby w 264 rodzinach. Zostało zawartych 16 kontraktów socjalnych.

Wykres 10. Przyczyny występowania trudnej sytuacji życiowej wśród rodzin objętych pomocą społeczną.

W gminie Krzywdą najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2024 roku były kolejno: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezrobocie.

Tabela 18. Przyczyny występowania trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin będące podstawą ubiegania się o pomoc społeczną w 2024 roku.

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	ubóstwo	52	72
2.	niepełnosprawność	42	61
3.	długotrwała lub ciężka choroba	39	58
4.	bezrobocie	17	26
5.	bezdumność	7	7
6.	alkoholizm	6	8
7.	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	4
8.	bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	3	12
9.	potrzeba ochrony macierzyństwa	1	8
10.	przemoc domowa	1	3
Razem		172	259

ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ I OPIEKA WYTCNIENIOWA

W 2024 roku Ośrodek przystąpił do realizacji dwóch programów finansowanych ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W ramach tych programów realizowane były usługi dla osób z niepełnosprawnościami lub osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad nimi.

Tabela 19. Zestawienie usług dla osób z niepełnosprawnością w 2024 roku.

Lp.	Nazwa programu	Liczba osób	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	19	3 381	197 586,79
2.	Opieka wytchnieniowa	9	2 141	107 720,22
Razem		28	5 522	305 307,01 zł

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Kolejną ustawą realizowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej jest ustawa o świadczeniach rodzinnych. W ramach tego zadania wypłacane są zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, świadczenia rodzicielskie, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Zestawienie świadczeń rodzinnych w 2024 roku.

Lp.	Nazwa świadczenia	Liczba rodzin	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	355	12 976	1 306 530,41 zł
2.	Zasiłki pielęgnacyjne	244	2 901	626 151,84 zł
3.	Świadczenia pielęgnacyjne	89	915	3 032 402,00 zł
4.	Świadczenia rodzicielskie	31	211	192 992,70 zł
5.	Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka	55	57	57 000,00 zł
6.	Składki społeczne od wypłaconych świadczeń	75	1 191	669 705,87 zł
7.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	109	471	118 298,88 zł
Razem		958	18 722	1 664 149,29

ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

Od stycznia 2022 roku Zakład Usług Społecznych przejął od gmin wypłatę świadczeń wychowawczych, jednak w przypadku spraw niezakończonych, które rozpatrywane były w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, to Ośrodek wypłaca należne za ubiegłe lata świadczenia.

W 2024 roku wypłacono świadczeń na kwotę 5500,00, a kwota 2000,00 to koszty obsługi zadania.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Ośrodek Pomocy Społecznej realizują ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W ramach tego zadania wypłaca świadczenia uprawnionym osobom oraz podejmuje działania wobec dłużników alimentacyjnych.

W 2024 roku świadczenia w ramach funduszu wypłacone zostały 20 osobom w ramach 449 świadczeń, na łączną kwotę 196 335,00 złotych. Jednocześnie podejmowano działania wobec 56 dłużników alimentacyjnych od których wyegzekwowano 117 772,70 zł. Budżet na koszty obsługi Funduszu alimentacyjnego wyniósł 20 479,00 zł.

STYPENDIA SZKOLNE

Ośrodek Pomocy Społecznej wspierał mieszkańców w ramach pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym. W ramach tego działania wypłacane są rodzicom uczniów stypendia szkolne oraz zasiłki szkolne.

W 2024 roku wypłacono 146 stypendiów szkolnych oraz 5 zasiłków szkolnych na łączną kwotę 67 995,33 zł.

POMOC OBYWATELOM UKRAINY

W związku z wybuchem wojny na Ukrainie Ośrodek Pomocy realizował też ustawę o pomocy obywatelom Ukrainy. W ramach tej pomocy wypłacono łącznie 2992,15 zł.

WSPARCIE RODZINY

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W ramach tej ustawy ponoszone są koszty związane z utrzymaniem dzieci w systemie pieczy zastępczej (placówki opiekuńczo wychowawcze, rodziny zastępcze) oraz zatrudnia asystentów rodziny.

Koszt utrzymania 17 dzieci pochodzących z naszej gminy w rodzinach zastępczych wyniósł 164 906,57 zł, a za pobyt 6 dzieci w placówce opiekuńczo- wychowawczej wydatkowano kwotę 173 624,70 zł. W 2024 roku Ośrodek zatrudnił 2 asystentów rodziny (łącznie 1 etat), którzy pracowali z 15 rodzinami.

DODATEK OSŁONOWY

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ustawę o dodatku osłonowym. Wysokość wypłacanego dodatku osłonowego uzależniona była od ilości osób zamieszkujących we wspólnym gospodarstwie domowym, a celem dodatku miało być zrekompensowanie wzrostu cen.

W 2024 roku z tego wsparcia wypłacono mieszkańcom 1222 świadczenia na kwotę 507 783,60 zł. Koszty obsługi zadania wyniosły 10 155,67 zł.

BON ENERGETYCZNY

W 2024 roku Ośrodek realizował ustawę o bonie energetycznym, którego celem było zrekompensowanie wzrastających cen energii. W ramach realizacji tej ustawy 1198 gospodarstw domowych naszej gminy otrzymało wsparcie w łącznej kwocie 470 708,76 zł. Koszty obsługi tego zadania wyniosły 14 121,26 zł.

REFUNDACJA PODATKU VAT OD PALIW GAZOWYCH

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również zapisy ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. W ramach tego zadania zwracany był podatek VAT od paliw gazowych zużytych na ogrzewanie domów. Wypłacono 42 świadczenia na łączną kwotę 14 187,04 zł.

KARTA DUŻEJ RODZINY

Kolejną ustawą realizowaną przez Ośrodek jest ustawa o karcie dużej rodziny. W ramach tego zadania wydawane są mieszkańcom karty w formie tradycyjnej oraz elektronicznej na podstawie których rodziny posiadające co najmniej 3 dzieci mogą korzystać z różnorodnych zniżek.

W 2024 roku wydano 129 takich kart, na realizację tego zadania Ośrodek otrzymał środki w wysokości 763,00 złotych. Łącznie w ramach programu w naszej gminie wydanych zostało 3593 kart dużej rodziny w tym 3224 w formie tradycyjnej (plastikowy blankiet).

KARTA SENIORA

Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się także wydawaniem Ogólnopolskiej Karty Seniora. Działanie to realizowane jest na podstawie porozumienia Międzynarodowego Instytutu Porozumienia Społecznego. W 2024 roku wydano 34 kart, a łącznie od początku wydano 377 kart.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Zgodnie z realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę administracyjną Zespołu Interdyscyplinarnego działającego w każdej gminie, w ramach którego główny ciężar pracy spoczywa na pracownikach socjalnych oraz dzielnicowych. Zespół realizuje wsparcie w zakresie pomocy osobom wobec których stosowana jest przemoc jak i osobom stosującym przemoc. W 2024 roku obsłużono procedur Niebieskich Kart. Koszty funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego wyniosły 7503,06 zł

WSPÓŁPRACA Z BANKIEM ŻYWNOCI

W 2024 roku Ośrodek współpracował z Federacją Polskich Banków Żywności – Bankiem Żywności w Lublinie. W ramach tej współpracy 549 mieszkańców naszej gminy skorzystało z pomocy w postaci paczek żywnościowych na łączną kwotę 140 834,56 zł.

REALIZOWANE PROJEKTY

1. **„Specjalistyczne i interwencyjne usługi wsparcia mieszkańców województwa lubelskiego”**. GOPS w Krzywdzie od 01.03.2024 r. realizuje projekt partnerski dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

Celem projektu jest wspieranie integracji społecznej 370 osób (w tym 260 kobiet i 110 mężczyzn) dotkniętym kryzysem i ich otoczenia poprzez specjalistyczne usługi oraz podnoszenie kompetencji 6 osób świadczących usługi interwencji kryzysowej w okresie 01.03.2024-28.02.2026r. na terenie powiatu łukowskiego.

Realizator projektu: Fundacja Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich

Partnerzy projektu: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Adamowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywdzie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staninie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebieszowie oraz Centrum Usług Społecznych w Wojcieszkowie.

Budżet projektu GOPS w Krzywdzie na 2024 r. wynosił 15 240,00, z czego wydatkowano kwotę 15 239,97, tj. 99,99%.

2. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2024

Środki na realizację programu pochodzą z Funduszu Solidarnościowego, z czego w 2024 roku łącznie wykorzystano kwotę 197 586,79 zł, w tym na realizację zadania 193 699,80 zł, zaś na koszty obsługi 3 886,99 zł.

Z programu skorzystało 19 osób, w tym 10 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 5 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i 4 dzieci w wieku do 16 r.ż. spełniających zapisy działu III Programu. Były to osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, w tym 4 dzieci w wieku do 16 r.ż. ze wskazaniami konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W związku z realizacją Programu zatrudniono 11 osób na umowę zlecenie. Co miesiąc wystawiali rachunek za zrealizowane usługi zgodnie z kartą realizacji usług asystenta. Na podstawie zapytania ofertowego wyłoniono 1 wykonawcę świadczącego usługi: Spółdzielnia Socjalna "Promyk Nadziei". Została zawarta umowa z wykonawcą. Łącznie w 2024 r. zrealizowano 3381 godzin usług asystentów osobistych osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 166 650,70 zł. Każdy z asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej został ubezpieczony OC i NNW (łączna kwota ubezpieczenia wyniosła – 3143,00 zł). Na zwrot kosztów przejazdów własnym środkiem transportu asystentów w związku z wyjazdami, które dotyczą realizacji usług wydatkowano kwotę 23 906,10 zł.

3. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024

Na realizację programu wydatkowano kwotę 107 720,22 zł sfinansowaną z Funduszu Solidarnościowego, w tym na realizację zadania 105 607,72 zł, a na koszty obsługi 2 112,50 zł.

W 2024 r. wsparciem zostało objętych 13 osób. Byli to członkowie rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi. Usługi opieki wytchnieniowej miały na celu zapewnienie czasowego odciążenia od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnieniu czasu na odpoczynek i regenerację. Na terenie gminy Krzywdą realizowane były usługi w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

W związku z realizacją Programu zatrudniono 9 osób na umowę zlecenie. Co miesiąc wystawiały one rachunek za zrealizowane usługi zgodnie z kartą realizacji usług. Na podstawie zapytania ofertowego wyłoniono jednego wykonawcę świadczącego usługi, którym została Spółdzielnia Socjalna "Promyk Nadziei". Została zawarta umowa z wykonawcą. Łącznie zrealizowano 2 141,50 godzin opieki wytchnieniowej.

11. Ośrodki wsparcia - działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Anielinie został utworzony 1 grudnia 2013 roku uchwałą Rady Gminy Krzywda jako ośrodek wsparcia dla 30 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Anielinie usytuowany jest w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo i spokój uczestników. Jednostka funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z dnia 17 grudnia 2010 r.).

Środowiskowy Dom Samopomocy w Anielinie jest domem typu dziennego przeznaczonym dla osób dorosłych przewlekle chorych psychicznie i osób niepełnosprawnych intelektualnie z terenu gminy Krzywda i gmin ościennych. Dom jest jednostką organizacyjną gminy Krzywda prowadzoną w formie jednostki budżetowej, działającej w zakresie pomocy społecznej.

Liczba miejsc statutowych uzgodnionych z Wydziałem Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie: 30.

Liczba uczestników (wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku): 34. Łącznie w roku 2024 z ośrodka wsparcia korzystało 34 uczestników.

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie przebywają pod opieką wykwalifikowanych pracowników 5 dni w tygodniu (poniedziałek- piątek) w godzinach 7:00 - 16:00.

W placówce zatrudnionych jest 11 osób w wymiarze 10,25 etatu w oparciu o umowę o pracę. Struktura kadrowa obejmuje:

1. Kierownik – 1 etat
2. Główny księgowy – ¼ etatu
3. Samodzielny referent – ½ etatu
4. Terapeuta zajęciowy – 2 i 7/8 etatu
5. Starszy instruktor terapii – 1 ½ etatu
6. Opiekun medyczny – 1/8 etatu
7. Pracownik socjalny – 1 etat
8. Fizjoterapeuta – 1 etat
9. Pracownik gospodarczy – 1 ¼ etatu
10. Kierowca – ¾ etatu

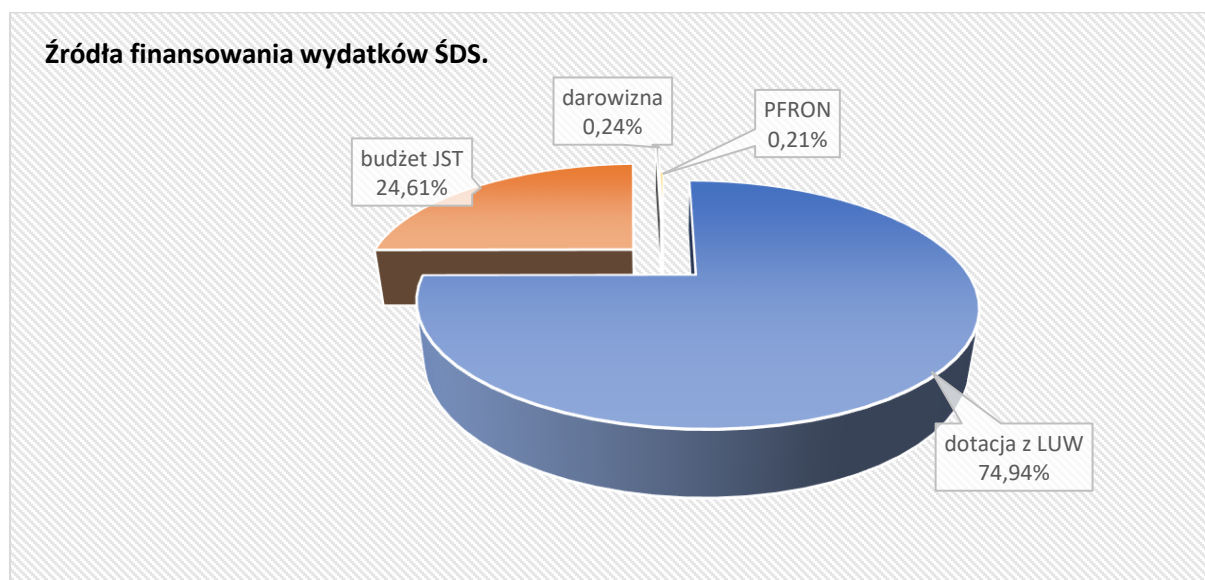
Ponadto, w placówce zatrudniony jest psycholog, krawcowa i administrator systemu informatycznego.

Celem głównym działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Anielinie jest osiągnięcie przez podopiecznych jak najbardziej samodzielnego pełnienia ról życiowych i społecznych oraz integracja i aktywizacja podopiecznych ze środowiskiem lokalnym. Jest to ośrodek świadczący usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych. Istotą działania jest usamodzielnienie osób z zaburzeniami psychicznymi w aspekcie życia rodzinnego i społecznego poprzez terapie zajęciowe: intelektualne i ruchowe, rozwijanie zainteresowań podopiecznych, umożliwianie uczestnictwa w życiu kulturalnym, prowadzenie poradnictwa psychologicznego i socjalnego. Prowadzone zajęcia terapeutyczne odbywają się

w następujących pracowniach: plastyczno-technicznej, informatycznej, artystycznej, gospodarstwa domowego, korekcyjno – kompensacyjnej, świetlicy oraz sali doświadczenia świata. Wśród wielu działań prowadzonych przez ŚDS na uwagę zasługują wystawy ozdób wielkanocnych i bożonarodzeniowych, które cieszą się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców gminy. 10 lipca 2024 odbył się już XI ŚDS Piknik Integracyjny „Razem Raźniej”. Podopieczni biorą także udział w licznych akcjach charytatywnych na rzecz mieszkańców naszej gminy.

Pry realizacji zadań ośrodek współpracuje z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w Krzywdzie, Adamowie, Woli Mysłowskiej, Wojcieszkowie oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łukowie. Ponadto, ze szkołami z terenu Gminy Krzywdza, ochotniczymi strażami pożarnymi, placówkami medycznymi, Komisariatem Policji w Adamowie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzywdzie, Spółdzielnią Socjalną „Promyk nadziei” w Krzywdzie oraz wieloma instytucjami z terenu gminy i powiatu.

Budżet ŚDS na dzień 31.12.2024 r. wynosił 1 379 900,04 zł, z czego wydatkowano 1 377 828,38 zł, co stanowiło 99,85% wykonania planu.

Wykres 11. Źródła finansowania wydatków Środowiskowego Domu Samopomocy w 2024 roku.

Pokrycie wydatków w 74,94% stanowiły środki z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w wysokości 1 032 544,18 zł. Z budżetu JST zostały sfinansowane wydatki w kwocie 339 044,20 zł. Ośrodek otrzymał również darowiznę na organizację pikniku integracyjnego w kwocie 3 300,00 zł oraz dofinansowanie z PFRON w wysokości 2 940,00 zł na organizację wycieczki do Wojciechowa.

12. Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3

Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 w Gminie Krzywdza prowadzona jest w formie żłobka. Samorządowy Żłobek w Krzywdzie jest jednostką organizacyjną Gminy. Dysponuje 60 miejscami. Zapewnia opiekę nad dziećmi w godzinach od 7.00 do 17.00. Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna placówka niepubliczna sprawująca opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3.

Od 1 stycznia do 30 września 2024 roku miesięczna opłata stała za pobyt dziecka w żłobku wynosiła 500,00 zł. Z dniem 1 października 2024 roku wysokość opłaty została zwiększona do 1 500,00 zł miesięcznie. Warto jednak zaznaczyć, iż całość tej kwoty pokrywana jest ze środków rządowych, a zatem rodzice nie ponoszą kosztów związanych z tą opłatą.

Dzienna opłata za wyżywienie wynosi 9,00 zł. Dodatkowa opłata za każdą rozpoczętą dodatkową godzinę pobytu dziecka w żłobku powyżej 10 godzin pracy placówki wynosi 15 zł.

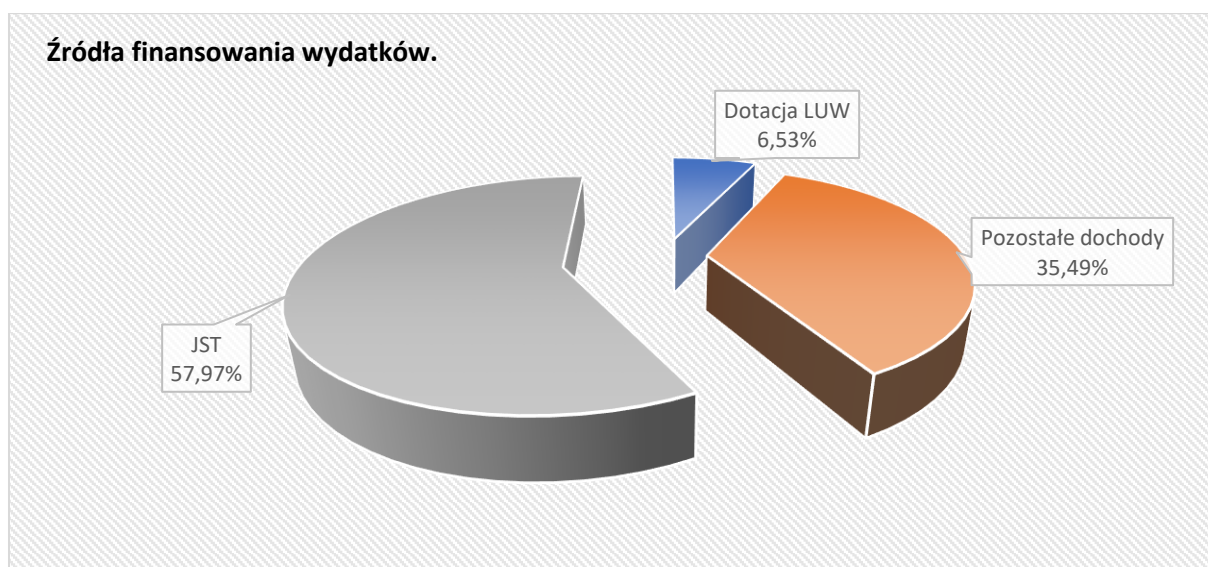
W okresie od stycznia do grudnia 2024 r. do żłobka uczęszczało średnio 53 dzieci.

Tabela 21. Przeciętne zatrudnienie pracowników administracji i obsługi w Samorządowym Żłobku w Krzywdzie w 2024 roku.

Jednostka	Administracja	Obsługa	Razem
Samorządowy Żłobek w Krzywdzie	2,37	12,28	14,65

Stan zatrudnienia uwzględnia etaty pracowników przebywających na długotrwałej, usprawiedliwionej nieobecności oraz pracowników zatrudnionych na ich zastępstwo.

Wykonane wydatki związane z bieżącą działalnością instytucji ukształtowały się na poziomie 1 316 960,18 zł, z czego kwota 467 432,22 została pokryta ze środków własnych Gminy Krzywdza. Dochody za opłatę stałej z ZUS oraz obiady wyniosły 467 432,22 zł. Gmina otrzymała również dotację z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego na dofinansowanie dodatków motywacyjnych dla pracowników

Wykres 12. Źródła finansowania wydatków Żłobka Samorządowego w Krzywdzie w 2024 roku.

13. Edukacja

W 2024 roku Gmina Krzywdą była organem prowadzącym dla 7 placówek oświatowych:

1. Zespołu Szkół w Fiukówce, w którego skład wchodzi: Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego oraz Publiczne Przedszkole;
2. Zespołu Szkół w Hucie Dąbrowie, w którego skład wchodzi: Szkoła Podstawowa Im. Komisji Edukacji Narodowej oraz Przedszkole;
3. Zespołu Szkół w Krzywdzie, w którego skład wchodzi: Szkoła Podstawowa Im. Marii Kownackiej oraz Przedszkole;
4. Zespołu Szkół w Okrzei, w którego skład wchodzi: Szkoła Podstawowa Im. Henryka Sienkiewicza oraz Publiczne Przedszkole;
5. Zespołu Szkół w Radoryżu Smolanym, w którego skład wchodzi: Szkoła Podstawowa im. Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego oraz Publiczne Przedszkole;
6. Zespołu Szkół w Woli Okrzejskiej, w którego skład wchodzi: Szkoła Podstawowa Im. Henryka Sienkiewicza oraz Publiczne Przedszkole;
7. Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa w Radoryżu Kościelnym z Punktem Przedszkolnym.

Na terenie gminy funkcjonowało również Niepubliczne Przedszkole „Piotruś Pan”, do którego uczęszczało 53 dzieci.

Obsługę administracyjno – finansową placówek oświatowych oraz żłobka prowadzi Gminny Zespół Ekonomiczno – Administracyjny Szkół w Krzywdzie.

LICZEBNOŚĆ

Tabela 22. Liczba uczniów i dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych w roku szkolnym 2023/2024.

Nazwa placówki	Zajęcia rew.- wychowaw.	Przedszkole	Oddział Przedszkolny	Szkoła Podstawowa	Razem
ZS w Fiukówce	-	25	20	88	133
ZS w Hucie Dąbrowie	-	37	38	159	234
ZS w Krzywdzie	1	75	46	273	395
ZS w Okrzei	1	50	23	162	236
SP w Radoryżu Kościelnym z Punktem Przedszkolnym	3	20	25	104	152
ZS w Radoryżu Smolanym	-	25	12	102	139
ZS w Woli Okrzejskiej	-	25	15	83	123
Razem:	5	257	179	971	1412

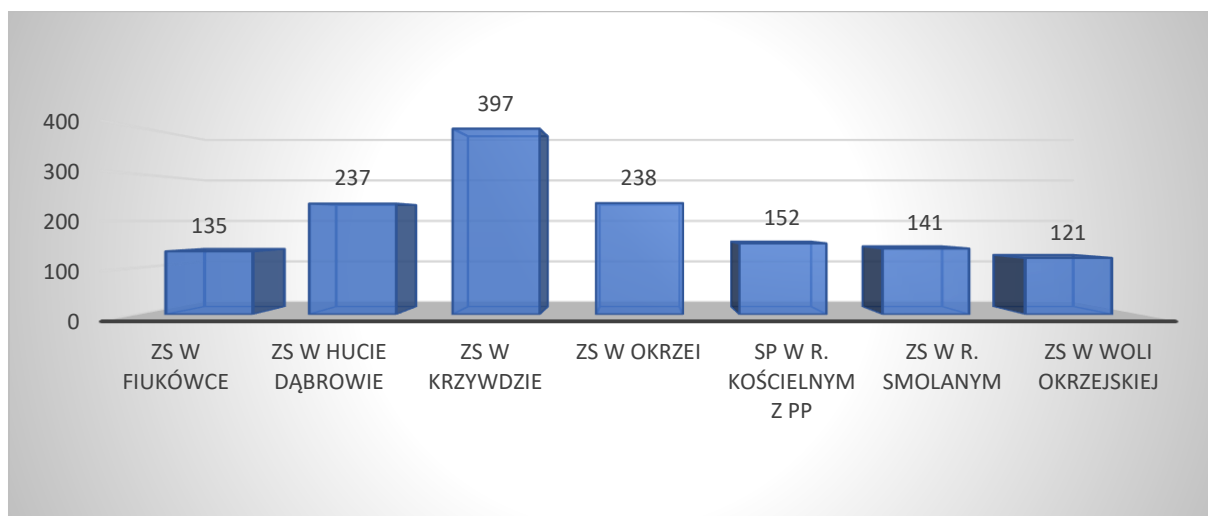
Źródło: dane z Systemu Informacji Oświatowej (SIO stan na dzień 30.09.2023 r.) Dane nie uwzględniają dzieci pochodzących z Ukrainy.

Tabela 23. Liczba uczniów i dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych w roku szkolnym 2024/2025.

Nazwa placówki	Zajęcia rew.-wchowaw.	Przedszkole	Oddział Przedszkolny	Szkoła Podstawowa	Razem
ZS w Fiukówce	-	21	22	96	139
ZS w Hucie Dąbrowie	-	25	49	170	244
ZS w Krzywdzie	1	74	45	280	400
ZS w Okrzei	1	45	35	161	242
SP w Radoryżu Kościelnym z Punktem przedszkolnym	3	16	25	108	152
ZS w Radoryżu Smolanym	-	25	18	102	145
ZS w Woli Okrzejskiej	-	21	18	78	117
Razem:	5	227	212	995	1439

Źródło: dane z Systemu Informacji Oświatowej (SIO stan na dzień 30.09.2024 r.), nie uwzględniają dzieci pochodzących z Ukrainy.

Średnioroczna liczba uczniów oraz dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych.

Wykres 13. Średnioroczna liczba uczniów oraz dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych w 2024 roku.

Tabela 24. Liczba uczniów i dzieci z Ukrainy w poszczególnych placówkach oświatowych w roku szkolnym 2023/2024 oraz 2024/2025.

Nazwa jednostki		Liczba uczniów	
		Rok szkolny 2023/2024	Rok szkolny 2024/2025
ZS w Fiukówce	Szkoła Podstawowa	4	2
ZS w Krzywdzie	Oddział przedszkolny	1	1
ZS w Okrzei	Szkoła Podstawowa	1	0
Razem		6	3

Źródło: dane z Systemu Informacji Oświatowej (SIO stan na dzień 30.09.2023 r. oraz 30.09.2024r.)

ZATRUDNIENIE KADRY PEDAGOGICZNEJ, ADMINISTRACJI I OBSŁUGI

Tabela 25. Przeciętne zatrudnienie kadry pedagogicznej według stopnia awansu zawodowego w poszczególnych placówkach oświatowych w 2024 roku (liczba etatów).

Jednostka	Nauczyciel bez stopnia awansu, początkujący	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany	Razem
ZS w Fiukówce	1,89	2,33	5,15	7,46	16,83
ZS w Hucie Dąbrowie	0,44	1,00	5,69	25,28	32,41
ZS w Krzywdzie	3,00	5,58	6,67	23,79	39,04
ZS w Okrzei	1,73	0,67	4,00	21,23	27,63
SP w Radoryżu Kościelnym z Punktem Przedszkolnym	5,77	1,67	2,07	11,58	21,09
ZS w Radoryżu Smolanym	3,81	0,00	3,33	11,16	18,30
ZS w Woli Okrzejskiej	5,35	1,67	1,35	7,62	15,99
Razem:	21,99	12,92	28,26	108,12	171,29

Stan zatrudnienia uwzględnia etaty pracowników przebywających na długotrwałej, usprawiedliwionej nieobecności oraz pracowników zatrudnionych na ich zastępstwo.

Wykres 14. Przeciętne zatrudnienie nauczycieli w 2024 roku według stopnia awansu zawodowego.

Tabela 26. Przeciętne zatrudnienie pracowników administracji i obsługi w placówkach oświatowych w 2024 roku (liczba etatów).

Lp.	Jednostka	Administracja	Obsługa	Razem
1.	ZS w Fiukówce	1,08	5,27	6,35
2.	ZS w Hucie Dąbrowie	2,00	10,74	12,74
3.	ZS w Krzywdzie	2,04	11,56	13,60
4.	ZS w Okrzei	2,00	8,66	10,66
5.	SP w Radoryżu Kościelnym z Punktem Przedszkolnym	1,00	9,12	10,12
6.	ZS w Radoryżu Smolanym	1,00	7,40	8,40
7.	ZS w Woli Okrzejskiej	1,00	5,98	6,98
Razem:		10,12	58,73	68,85

Stan zatrudnienia uwzględnia etaty pracowników przebywających na długotrwałej, usprawiedliwionej nieobecności oraz pracowników zatrudnionych na ich zastępstwo.

POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

4. Stypendia szkolne o charakterze motywacyjnym

W rok 2024 wypłacono stypendia szkolne o charakterze motywacyjnym za rok szkolny 2023/2024. Po pierwszym semestrze 70 uczniów otrzymało stypendium za naukę i 12 uczniów stypendium za osiągnięcia sportowe. Po drugim semestrze stypendium naukowe otrzymało 109 uczniów, a stypendium za osiągnięcia sportowe 14 uczniów. Kwota wypłaconych stypendiów wyniosła 33 800,00 zł.

5. Bezpłatne podręczniki dla uczniów szkół podstawowych

Wszyscy uczniowie klas I-VIII szkół podstawowych w tym uczniowie będący obywatelami Ukrainy otrzymali bezpłatne podręczniki oraz materiały ćwiczeniowe, sfinansowane z dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa. Kwota dotacji na zakup podręczników oraz materiałów ćwiczeniowych: 142 783,07 zł.

REMONTY

ZS w Fiukówce:

- Malowanie łącznika/korytarza (malowanie sufitu, ścian).

ZS w Hucie Dąbrowie:

- Remont jadalni/świetlicy (posadzka - wymiana, ściany i sufit - usunięcie boazerii, naprawa, malowanie).
- Generalny remont dwóch toalet przy sali gimnastycznej.
- Pomieszczenie magazynowe przy sali gimnastycznej - udrożnienie wyjścia ewakuacyjnego, odświeżenie pomieszczenia.

- Remont 2 klasopracowni, gabinetu zastępcy dyrektora, sekretariatu, pomieszczenia intendenta, pomieszczenia socjalnego pracowników obsługi, szatni dla uczniów klas 1-3, sklepiku szkolnego.
- Malowanie górnego korytarza na starej części budynku wraz z nałożeniem warstwy ochronnej oraz korytarza przy sali gimnastycznej.
- Remont ogrodzenia placu zabaw (wymiana części skorodowanej siatki).

ZS w Krzywdzie:

- Remont korytarza na I piętrze, malowanie sekretariatu i gabinetu dyrektora.
- Malowanie boazerii i drzwi na korytarzu szkolnym.
- Malowanie ścian, sufitu oraz grzejników w sali nr 114.
- Malowanie ścian i sufitu w sali 115.

ZS w Okrzei:

- Ułożenie płytek na klatce schodowej bocznej.
- Remont stołówki szkolnej – wymiana instalacji elektrycznej, modernizacja instalacji wentylacyjnej i wodno-kanalizacyjno-grzewczej, ułożenie płytek na ścianach i podłodze w kuchni i zmywalni, malowanie kuchni, jadalni i zmywalni.
- Prace wodno-kanalizacyjno-grzewcze: kotłownia, klatka schodowa boczna, szatnia, klasy 14, 15, 17.
- Renowacja i zabezpieczenie parkietów.
- Malowanie: sala lekcyjna 14, parapety na korytarzach i klatce schodowej, lamperie w salach 14,15, bramki i profile służące do zabezpieczenia boiska szkolnego.
- Wymiana drzwi w przebieralni chłopców.
- Remont gabinetu dyrektora (malowanie ścian, ułożenie płytek).

SP w Radoryżu Kościelnym z Punktem Przedszkolnym

- Sala gimnastyczna: częściowa wymiana konstrukcji podłogi, obejmująca podwaliny, elementy nośne oraz deskowanie. Naprawa ścian wewnątrz wraz z uzupełnianiem ubytków, połączeń pomiędzy płytami i szpachlowaniem. Malowanie ścian wewnątrz. Mycie i odnawianie elewacji zewnętrznej sali.
- Wymiana podłogi w pomieszczeniu przy sali gimnastycznej.
- Gruntowne odnowienie elewacji budynku szkoły (wykonano pokrycie tynkiem mineralnym elewacji ściany wejściowej zewnętrznej wraz z zabezpieczeniem ubytków i wymianą parapetów zewnętrznych);.
- Remont schodów ewakuacyjnych znajdujących się przy łączniku szkoły.
- Generalny remont pomieszczenia wejściowego wraz z instalacją (elektryczną +CO), wymiana parapetów wewnętrznych.
- Uzupełnienie posadzki w klasie lekcyjnej językowej, wymiana wykładziny.
- Wykonanie poprawek malarskich na korytarzu szkolnym i klasach lekcyjnych.
- Remont pracowni informatycznej (malowanie ścian, wymiana podłogi, wymiana kaloryferów).
- Wymiana kaloryferów w bibliotece szkolnej.
- Remont kuchni szkolnej wraz z zapleczem - wymiana instalacji elektrycznej (z pomiarami), wymiana instalacji wodnej oraz CO, zmiana pokrycia ścian i podłóg, zmiana drzwi i okienka podawczego, wykonanie odprowadzenia spalin z blachy kwasoodpornej oraz instalacji wentylacyjno-wyciągowej. Malowanie wraz z odgrzybianiem.

- Poprawa i odnowa kostki przy budynku szkoły oraz sali gimnastycznej, wyrównanie terenu na parkingu oraz wykonanie drugiej części parkingu przy szkole.

ZS w Radoryżu Smolanym:

- Malowanie trzech sal lekcyjnych (1,2 i 8) pokoju nauczycielskiego oraz jednego pomieszczenia w sali zabaw;
- Wykonanie schodów zewnętrznych do kuchni.

ZS w Woli Okrzejskiej:

- Modernizacja instalacji wodno - kanalizacyjnej, wentylacyjnej, elektrycznej w kuchni, malowanie pomieszczeń kuchennych.
- Malowanie stołówki z naprawą ubytków ściennych.
- Modernizacja zbiornika betonowego na nieczystości płynne, wykonanie przyłącza kanalizacyjnego.
- Wymiana dachu na budynku gospodarczym.

DOWÓZ UCZNIÓW DO SZKÓŁ

W 2024 roku do siedmiu szkół z terenu Gminy Krzywdą łącznie dowożono 398 uczniów (autobusem szkolnym dowożono 141 uczniów, natomiast autobusem PKS 257 uczniów).

Ponadto z bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do Ośrodka Rewalidacyjno – Wychowawczego w Rykach korzystało 3 uczniów niepełnosprawnych (transport zbiorowy). 2 uczniom zapewniono dowóz na podstawie zawartej umowy pomiędzy Gminą Krzywdą a Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Baczkowie. 14 uczniów niepełnosprawnych zostało objętych dowozem indywidualnym na podstawie umowy zawartej z rodzicem.

REALIZACJA ZADAŃ PRZY WSPARCIU FUNDUSZY ZEWNĘTRZNYCH

1. Program „Posiłek w szkole i w domu”

Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” – moduł 3 dotyczący wspierania w latach 2024-2028 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków. Program realizowany był w następujących jednostkach:

- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Okrzei wchodząca w skład Zespołu Szkół w Okrzei (dotacja 80 000,00 zł, wkład własny 20 000,00 zł);
- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej wchodząca w skład Zespołu Szkół w Woli Okrzejskiej (dotacja 80 000,00 zł, wkład własny 20 000,00 zł);
- Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa w Radoryżu Kościelnym (dotacja 80 000,00 zł, wkład własny 20 000,00 zł).

Całkowity koszt zadania wyniósł 300 000,00 zł, w tym dofinansowanie 240 000,00 zł.

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Okrzei wchodząca w skład Zespołu Szkół w Okrzei

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Okrzei wchodząca w skład Zespołu Szkół w Okrzei

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej wchodząca w skład Zespołu Szkół w Woli Okrzejskiej

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej wchodząca w skład Zespołu Szkół w Woli Okrzejskiej

Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa w Radoryżu Kościelnym

Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa w Radoryżu Kościelnym

2. „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025”

Celem głównym programu jest wspieranie organów prowadzących placówki wychowania przedszkolnego, szkoły i biblioteki pedagogiczne w obszarze rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa. Środki zostały przeznaczone na zakup książek, zakup nowych elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych oraz na realizację działań promujących czytelnictwo. Program realizowany był w następujących jednostkach:

- Przedszkole w Krzywdzie wchodzące w skład Zespołu Szkół w Krzywdzie – dotacja 2 500,00 zł wkład własny – 625,00 zł;
- Publiczne Przedszkole w Okrzei wchodzące w skład Zespołu Szkół w Okrzei – dotacja 2 500,00 zł wkład własny – 625,00 zł,
- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej wchodząca w skład Zespołu Szkół w Woli Okrzejskiej - dotacja 4 000,00 zł wkład własny – 1 000,00 zł;
- Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa w Radoryżu Kościelnym – dotacja 4 000,00 zł wkład własny – 1 000,00 zł

6. Program rządowy „Aktywna Tablica”

W 2024 roku Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Okrzei wchodząca w skład Zespołu Szkół w Okrzei pozyskała dotację na zakup pomocy dydaktycznych, sprzętu i narzędzi do terapii dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w ramach rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 „Aktywna tablica”.

Całkowity koszt zadania wyniósł 43 750,00 zł w tym dofinansowanie 35 000,00 zł.

7. Przedsięwzięcie Ministra Edukacji pn. „Podróże z klasą”

Przedmiotem przedsięwzięcia jest wsparcie organów prowadzących publiczne i niepubliczne szkoły dla dzieci i młodzieży w realizacji zadania obejmującego przygotowanie i przeprowadzenie w trakcie roku szkolnego wycieczek szkolnych. Celem przedsięwzięcia jest uatrakcyjnienie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im poznawania tradycji, kultury oraz osiągnięć polskiej nauki. W ramach programu uczniowie klas IV-VI Szkoły Podstawowej im. Komisji Edukacji Narodowej w Hucie Dąbrowie wzięli udział w dwudniowej wycieczce do Łodzi.

Kwota dofinansowania 14 387,00 zł.

8. Środki z Funduszu Pomocy z tytułu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego na realizację dodatkowych zadań oświatowych

Środki z Funduszu Pomocy na dodatkowe zadania oświatowe zostały przeznaczone na kształcenie, wychowanie i opiekę nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy. Wydatkowana kwota wsparcia wyniosła 117 385,05 zł.

WYDATKI

Tabela 27. Wydatki poniesione przez Gminę Krzywdą na zadania oświatowe w 2024 roku.

L.p.	Nazwa jednostki	Wydatki poniesione	Udział % w ogóle wydatków
1.	Zespół Szkół w Fiukówce	3 055 563,00 zł	8,21%
2.	Zespół Szkół w Hucie Dąbrowie	6 138 730,41 zł	16,50%
3.	Zespół Szkół w Krzywdzie	7 238 355,18 zł	19,45%
4.	Zespół Szkół w Okrzei	5 381 578,60 zł	14,46%
5.	Szkoła Podstawowa i Punkt Przedszkolny w Radoryżu Kościelnym	4 170 136,10 zł	11,21%
6.	Zespół Szkół w Radoryżu Smolanym	3 637 352,89 zł	9,78%
7.	Zespół Szkół w Woli Okrzejskiej	2 964 341,32 zł	7,97%
8.	Niepubliczne Przedszkole "Piotruś Pan" w Krzywdzie	2 942 217,26 zł	7,91%
9.	Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Krzywdzie	1 677 456,30 zł	4,51%
RAZEM:		37 205 731,06 zł	100,00%

Głównym źródłem finansowania wydatków oświatowych była subwencja oświatowa w wysokości 22 724 743,00 zł. Zaangażowane środki własne Gminy wyniosły 12 412 343,06 zł. Wysokość wykorzystanej dotacji celowej na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w roku 2024 wyniosła 1 434 089,97 zł.

14. Kultura i działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Krzywdzie

Na terenie Gminy Krzywda działa Gminna Biblioteka Publiczna w Krzywdzie i jej dwie Filie: w Hucie Dąbrowie i Okrzei, w których zatrudnionych jest łącznie 8 osób.

Główne zadania Biblioteki, które wynikają z Ustawy o Bibliotekach oraz Statutu to: gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie woluminów oraz czasopism poprzez wypożyczanie na zewnątrz, bądź udostępnianie na miejscu oraz dbanie o rozwój czytelnictwa i zapewnienie zagospodarowania czasu wolnego dla mieszkańców Gminy.

Łączny stan księgozbioru w Bibliotekach na dzień 31.12.2024 roku liczył 29 568 woluminów. Oprócz wydawnictw książkowych w Bibliotekach są 103 sztuki zbiorów specjalnych oraz 82 sztuki gier planszowych. W 2024 zostało zakupionych 10 kodów dostępu do Konsorcjum Legimi umożliwiając czytelnikom dostęp do 250 000 audiobooków i ebooków. Biblioteki prenumerowały 49 tytułów czasopism.

W 2024 roku Biblioteki obsłużyły łącznie 1556 czytelników, w tym.

- GBP w Krzywdzie 801czytelników,
- Filia w Hucie Dąbrowie 473 czytelników;
- Filia w Okrzei 282 czytelników.

Wśród czytelników jest duże zróżnicowanie ze względu na ich wiek i rodzaj wykonywanego zawodu.

W analogicznym czasie było 32 945 wypożyczeń książek i czasopism na zewnątrz. Przy Bibliotekach działają czytelnie, w których czytelnicy korzystają z czasopism na miejscu, udzielane są im informacje oraz odpowiedzi na kwerendy, udostępnia się księgozbiór podręczny. łącznie udostępniono 12 132 woluminów i czasopism.

Przy Bibliotekach działają czytelnie internetowe. Przy GBP udostępnionych było w czytelni internetowej 5 stanowisk komputerowych, w Filii w Hucie Dąbrowie 6 stanowisk, zaś w Okrzei – 3 stanowiska. Na 1 stanowisku komputerowym w Krzywdzie skorzystać można bezpłatnie z cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych ze zbiorów Biblioteki Narodowej Academica która udostępnia ponad 3 miliony publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych objętych ochroną praw autorskich.

Korzystanie z czytelni internetowych jest bezpłatne. Wykonać Tam również można takie czynności jak: drukowanie danych, odebranie poczty elektronicznej, skanowanie i kserowanie dokumentów, dokonywanie zakupów np. biletów lotniczych, czy innych czynności wymagających dostępu do Internetu, łącznie z założeniem Profilu Zaufanego. Bibliotekarki służą pomocą w wykonywaniu wszystkich wymienionych wyżej czynności.

W 2024 roku księgozbiór biblioteki powiększył się o 1 161 woluminów, z czego zakupiono 1 158 woluminów, zaś 3 woluminy otrzymaliśmy z darów.

W 2024 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Krzywdzie realizowała następujące projekty :

1. **Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025** Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych, Kierunek Interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych

W 2024 roku Biblioteka otrzymała 16 000 zł na zakup księgozbioru środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

2. **„Mała książka - wielki człowiek”** GBP w Krzywdzie i jej Filii w Hucie Dąbrowie i Okrzei. - projekt dla dzieci w wieku przedszkolnym.
Akcja zachęcała rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które przyszło do biblioteki, otrzymało w prezencie wyjątkową Wyprawkę Czytelniczą na dobry czytelniczy start. W Wyprawce dzieci znalazły wyjątkową książkę „Pierwsze czytanki dla...”, dostosowaną pod względem formy i treści do potrzeb przedszkolaka, a także Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzymał naklejkę, a po zebraniu dziesięciu został uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W Wyprawce znaleźli coś dla siebie także rodzice – przygotowana dla nich broszura informacyjna przypominała o ważnej roli czytania w rozwoju ich dziecka oraz o rozmaitych korzyściach wynikających z częstego odwiedzania biblioteki.
3. **„Bajkowe laboratorium”** – od lutego 2024 roku rozpoczęła się realizacja projektu w ramach konkursu granatowego "Na dobry początek!" – Edycja XVI, którego głównym celem jest przeprowadzenie innowacyjnych zajęć edukacyjnych z dziećmi. Projekt otrzymał dofinansowanie w kwocie 19 998,00 złotych. W projekcie zrealizowano m.in. szkolenie bibliotekarzy z kreatywnego tworzenia opowieści przy użyciu innowacyjnych klocków MuBaBaO, konkurs plastyczny pt. "Mój ulubiony bohater z bajki", bajkowy quiz online, przedstawienie pt. „Jaś i fasolowe drzewo” wystawione przez Studio Teatralne KRAK-ART, warsztaty z klockami MuBabao oraz cykliczne zajęcia sensoryczne, a także spotkania, animacje i warsztaty dla dzieci w wieku 3-9 lat podczas Tygodnia Bibliotek. Docelowo z działań projektowych skorzystało ponad 400 dzieci.
4. **"Przerwa na wspólne czytanie"** Biblioteka z sukcesem wzięła udział w Konkursie Kinder. W wyniku głosowania czytelników, GBP w Krzywdzie otrzymała zestaw 20 książek, 3 ogromne pufy, stolik i 6 krzeseł do kącika dziecięcego.

Biblioteka również pozyskała dofinansowanie z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na wypoczynek dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych oraz wyjazdów wakacyjnych.

We wszystkich trzech Bibliotekach na terenie Gminy prowadzona była na szeroką skalę działalność kulturalno – oświatowa.

Przy Bibliotekach działają koła i kluby inne niż czytelnicze:

- Koło muzyczne – zajęcia umuzykalniające dla dzieci(GBP) – 38 uczestników
- Koło muzyczne – zajęcia muzyczne indywidualne (GBP) – 35 osób
- Koło muzyczne – zespół wokalny (GBP) – 30 osób
- Koło teatralno – muzyczne „Siódme niebo” (GBP) – 8 osób
- Koło wokально-taneczne dla Seniorów „Życzenie” (GBP i Filie) – 37 uczestników
- Ognisko muzyczne – gitara (GBP) – 16 osób
- Klub sportowo-taneczny dla dzieci (GBP) – 70 osób
- Filia w Hucie Dąbrowie 30 osób
- Klub sportowy dla dorosłych (GBP) – 30 osób
- Koło plastyczne „Do dzieła!” (GBP) – 30 osób

- Klub seniora Krzywda – 30 osób
- Klub Seniora Huta Dąbrowa – 37 osób
- Klub Seniora Okrzeja – 17 osób

We wszystkich Kołach i Klubach zajęcia odbywają się cyklicznie jeden lub dwa razy w tygodniu. W Filii w Hucie Dąbrowie działa Dyskusyjny Klub Książki. Na uwagę zasługuje fakt, iż biblioteka wychodzi naprzeciw potrzebom osób niedowidzących poprzez zakup książek z dużym, wygodnym do czytania drukiem.

W 2024 roku Gminna Biblioteka Publiczna przeprowadziła 59 działań, w których uczestniczyło 3 390 osób w różnym wieku. Oferta skierowana była zarówno do osób dorosłych, młodzieży jak i dzieci. W działaniach tych chętnie uczestniczyli także seniorzy. Dla mieszkańców gminy Biblioteka organizowała występy zawodowych artystów, spotkania autorskie, konkursy, warsztaty, wystawy. Grupa teatralno-muzyczna oraz osoby uczestniczące w zajęciach wokalnno-tanecznych kilkakrotnie występowały podczas gminnych uroczystości i festynów. Biblioteka aktywnie włączała się w organizację Gminnego Dnia Kobiet, Dożynek Gminnych oraz uroczystych obchodów 85 rocznicy ostatniej bitwy kampanii wrześniowej 1939 r. Organizowane także były wyjazdy integracyjne. Uczestnicy zajęć wokalnych brali udział w konkursach i przeglądach piosenki. Wielokrotnie organizowane były lekcje biblioteczne i spotkania dla uczniów szkół z terenu gminy. W dniach 5-9 lutego odbyły się Ferie z Biblioteką, w których udział wzięło 120 osób. Zorganizowane zostały zajęcia i warsztaty tematyczne oraz zajęcia sportowo-muzyczne. Odbył się spektakl teatralny pt. „Pan Twardowski” oraz wycieczki do Siedlec, Łukowa i Warszawy.

Jednym ze szczególnych zadań gminy jest jej promocja a więc szeroki zakres działań o różnym charakterze służący rozpowszechnianiu, propagowaniu, reklamowaniu walorów gminy, działalności jednostek organizacyjnych, promowania inwestycji czy strategii rozwoju. W roku 2024 na zadania związane z promocją gminy wydatkowano kwotę w wysokości 281 464,35 zł.

12 maja 2024 r. po raz kolejny na terenie naszej gminy odbył się Bieg Kolarski o Puchar Henryka Sienkiewicza. W zmaganiach udział wzięło ponad 200 zawodniczek i zawodników. Uczestnicy biegu rywalizowali na dwóch dystansach - PRO o długości 92 kilometrów i AMATOR na 46-kilometrowej trasie, w oddzielnych kategoriach - mężczyzn i kobiet oraz klasyfikacjach "kolarzówek" i innych rowerów.

15. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zadania z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa naszych mieszkańców realizowane były we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Łukowie oraz Komisariatem Policji w Adamowie. Komisariat realizował zadania uwzględniając podstawowe zagrożenia na podległym terenie zakładające ograniczenie dynamiki przestępstw przy jednoczesnym zwiększeniu ich wykrywalności. Działania policji ukierunkowane również były na szybkie i zdecydowane reagowania na wszelkiego rodzaju stwierdzone przypadki popełnienia wykroczeń, przede wszystkim o charakterze chuligańskim.

W Gminie Krzywda w 2024 roku stwierdzono 4 kradzież, 1 kradzież z włamaniem oraz 6 przypadków znęcania się nad rodziną.

Komisariat Policji w Adamowie kierował policjantów do służby patrolowej i obchodowej. Ponadto, przeprowadzał interwencje oraz prowadzili działalność prewencyjną poprzez nakładanie mandatów karnych, kierowanie wniosków o ukaranie do sądu lub pouczanie sprawców wykroczeń. Policjanci zabezpieczali na terenie naszej gminy imprezę masową, a także imprezy niemassowe kulturalno-rozrywkowe, w trakcie których nie stwierdzono poważnych naruszeń prawa, co świadczy o prawidłowym ich zabezpieczeniu, zarówno ze strony organizatora, jak i Policji. W przypadku przemocy domowej i interweniujący policjanci sporządzali tzw. „Niebieskie Karty”, które przekazywane były do zespołu interdyscyplinarnego działającego na terenie gminy.

W roku 2024, podobnie jak w latach poprzednich, policjanci podejmowali działania profilaktyczne na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców, współpracując w tym celu z organizacjami działającymi na rzecz dzieci, młodzieży i rodziny. Przeprowadzono spotkania z dziećmi i młodzieżą, pedagogami szkolnymi i rodzicami.

Kolejny czynnik mający istotny wpływ na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego było bezpieczeństwo w ruchu drogowym. W Gminie Krzywda wystąpiły 3 wypadki i 47 kolizji. Głównymi przyczynami zdarzeń drogowych były:

- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu,
- niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami,
- nieudzielenie pierwszeństwa pieszemu,
- nieprawidłowe cofanie,
- nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu,
- nieprawidłowe skręcanie,
- nieprawidłowe wyprzedzanie.

OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA

Kluczową rolę w systemie bezpieczeństwa naszej gminy odgrywają jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Ich zaangażowanie i gotowość do niesienia pomocy stanowią nieocenione wsparcie dla profesjonalnych służb ratowniczych oraz przyczyniają się do podniesienia poziomu bezpieczeństwa wszystkich mieszkańców.

Na terenie gminy działa 9 jednostek OSP, w tym 3 w KSRG (Fiukówka, Krzywda i Okrzeja). Wszystkie jednostki są jednostkami typu S. OSP zrzesza 446 członków, w tym 58 kobiet. Spośród 446 członków OSP, 349 to członkowie czynni, 32 – honorowi i 36 – wspierający.

Jednostki wyposażone są w 14 samochodów ratowniczo-gaśniczych, z czego 2 samochody lekkie, 8 klasyfikuje się jako średnie, a 4 jako ciężkie. 5 samochodów ma poniżej 5 lat.

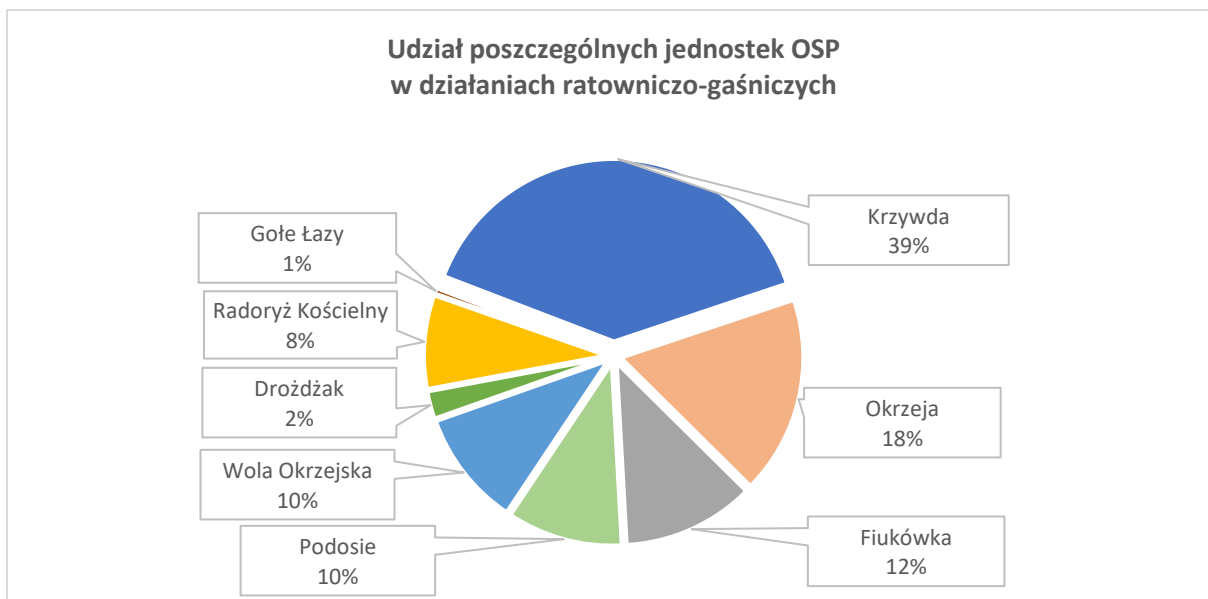
W 2024 r. na terenie gminy Krzywda odnotowano 130 zdarzeń, na ogólną liczbę zdarzeń przypada: 39 pożarów, 88 miejscowych zagrożeń oraz 3 alarmy fałszywe. W porównaniu do 2023 r. nastąpił wzrost o 34 zdarzenia. W ogólnej liczbie zdarzeń pożary stanowiły 30%. Największą ilość spośród zdarzeń pożarowych stanowiły pożary małe – 22 (55% ogólnej liczby pożarów). Parametr ten świadczy o dużej skuteczności jednostek ochrony przeciwpożarowej, które podczas działań gaśniczych lokalizują pożary w granicach pożarów małych, nie dopuszczając do ich rozprzestrzeniania.

Z analizy zdarzeń pożarowych wynika, że w dalszym ciągu występuje duża ilość pożarów w miesiącach sprzyjających wypalaniu traw i pozostałości roślinnych. Coroczne wypalanie pól, łąk i nieużytków przez nieustalonych sprawców stanowi bardzo duże zagrożenie dla lasów znajdujących się w obrębie pól i nieużytków. Ogółem w grupie „uprawy”, „rolnictwo” odnotowano 19, co stanowi 48% wszystkich pożarów. Na terenie lasów odnotowano 6 pożarów oraz 14 pożarów na obiektach. Jednostki ochrony przeciwpożarowej uczestniczyły również w akcjach ratowniczych przy likwidacji miejscowych zagrożeń, które stanowiły blisko 68% ogólnej liczby zdarzeń.

Ogółem w likwidacji zaistniałych zdarzeń uczestniczyło 217 zastępów, angażując przy tym 458 ratowników. Zarówno w przypadku pożarów jak i miejscowych zagrożeń większość działań była prowadzona przez OSP Krzywda, 80 wyjazdów w tym 19 pożarów, 60 miejscowych zagrożeń i 1 alarm fałszywy.

Tabela 28. Udział jednostek OSP z terenu Gminy Krzywda w działaniach ratowniczo-gaśniczych.

Lp.	Nazwa jednostki OSP	KSRG	Liczba wyjazdów	Rodzaj zdarzenia		
				Pożar	Miejscowe zagrożenia	Alarm fałszywy
1.	Krzywda	TAK	80	19	60	1
2.	Okrzeja	TAK	36	18	18	0
3.	Fiukówka	TAK	24	5	19	0
4.	Podosie		21	5	15	1
5.	Wola Okrzejska		21	13	7	1
6.	Drożdżak		5	2	3	0
7.	Radoryż Kościelny		17	10	7	0
8.	Gołe Łazy		1	0	1	0
9.	Radoryż Smolany		0	0	0	0
Razem			205	72	130	3

Wykres 15. Udział poszczególnych jednostek OSP w działaniach ratowniczo-gaśniczych.

W roku 2024 po raz kolejny odbyły się warsztaty Rescue Krzywda. Umożliwiają one podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności strażaków w zakresie ratownictwa technicznego, technik ratowniczych oraz kwalifikowanej pierwszej pomocy. Dzięki realistycznym scenariuszom wypadków drogowych i innych sytuacji awaryjnych, druhowie mieli możliwość praktycznego przećwiczenia różnych wariantów działań z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu.

W wydarzeniu wzięło udział ponad 50 strażaków z 27 jednostek PSP/OSP z 4 województw, którzy mieli okazję szkolić się pod okiem doświadczonych instruktorów. Zakres tematyczny warsztatów obejmował między innymi:

- samochód osobowy znajdujący się na boku, który uderzył w drzewo,
- stabilizacja gabarytów jakim był samochód ciężarowy oraz ewakuacja osoby poszkodowanej z samochodu, który znajdował się pod gabarytem lub na nim,
- stabilizacja pojazdów w wykopie budowlanym oraz zastosowanie technik ratownictwa technicznego, które umożliwiłyby bezpieczną ewakuację poszkodowanego,
- wypadek rolniczy podczas prac polowych. Na tym stanowisku uczestnicy musieli zabezpieczyć pojazd rolniczy z przymocowanymi do niego akcesoriami, a następnie ewakuować osobę uwięzioną pod agregatem, bądź pługiem.

Udział w Warsztatach Rescue Krzywdy 2024 przyczynił się do:

- Podniesienia poziomu wyszkolenia członków OSP z naszej gminy w kluczowym obszarze ratownictwa technicznego.
- Wymiany doświadczeń między strażakami z różnych jednostek i województw.
- Zapoznania się z nowymi technikami i sprzętem wykorzystywanym w akcjach ratowniczych.
- Wzmocnienia współpracy między jednostkami OSP/PSP.

Podkreślić należy zaangażowanie druhow z naszych jednostek oraz inicjatywę OSP Krzywdy w organizacji tak wartościowego wydarzenia. Uczestnictwo w tego typu warsztatach jest kluczowe dla zapewnienia wysokiego poziomu gotowości operacyjnej naszych jednostek OSP i skutecznego niesienia pomocy mieszkańcom gminy w sytuacjach zagrożenia.

W przyszłości rekomenduje się dalsze wspieranie udziału członków OSP w podobnych inicjatywach szkoleniowych, co przyczyni się do ciągłego podnoszenia ich kwalifikacji i zwiększenia bezpieczeństwa w naszej gminie.

W roku 2024 gmina Krzywda kontynuowała i podejmowała szereg działań inwestycyjnych mających na celu wzmocnienie potencjału i poprawę warunków funkcjonowania jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Działania te są niezbędne dla zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i sprawnego funkcjonowania systemu ratowniczego w naszej gminie. Inwestycje obejmowały zarówno modernizację infrastruktury poprzez remonty remiz strażackich jak i doposażenie w niezbędny sprzęt ratowniczo-gaśniczy.

Podjęte działania inwestycyjne przyniosły wymierne korzyści dla jednostek OSP w naszej gminie, w tym:

- Poprawę gotowości operacyjnej poprzez doposażenie w nowoczesny i sprawny sprzęt.
- Zwiększenie bezpieczeństwa strażaków podczas prowadzonych akcji.
- Poprawę warunków pracy i szkolenia dzięki modernizacji infrastruktury.
- Wzmocnienie potencjału jednostek do skutecznego reagowania na różnego rodzaju zagrożenia.

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu gminy Krzywda pełnią istotną rolę nie tylko w systemie bezpieczeństwa przeciwpożarowego, ale także aktywnie włączają się w życie lokalnej społeczności, uświetniając i zabezpieczając ważne wydarzenia.

Strażacy z naszej gminy są niezawodnym wsparciem podczas wszystkich uroczystości gminnych. Ich obecność zapewnia profesjonalne zabezpieczenie przeciwpożarowe organizowanych imprez, co jest kluczowe dla bezpieczeństwa uczestników. Ponadto, drухowie chętnie angażują się w uatrakcyjnianie wydarzeń skierowanych do najmłodszych mieszkańców. Podczas Dnia Dziecka, Dnia Rodziny czy Dożynek Gminnych, strażacy przygotowują specjalne atrakcje, które cieszą się dużym zainteresowaniem dzieci, takie jak np. pokazy sprzętu strażackiego, zabawy z wodą, możliwość przymierzenia umundurowania.

Nie bez znaczenia jest również ich obecność podczas uroczystości państwowych i kościelnych. Udział umundurowanych strażaków z pocztami sztandarowymi podnosi rangę tych wydarzeń, podkreślając ich patriotyczny i społeczny charakter oraz szacunek dla tradycji.

Zaangażowanie strażaków z gminy Krzywda wykracza poza ich podstawowe zadania ratownicze. Ich aktywna obecność i chęć służenia społeczności podczas różnorodnych wydarzeń świadczy o silnym poczuciu odpowiedzialności i integracji z lokalnym środowiskiem. Jest to cenny przykład obywatelskiej postawy i bezinteresownego działania na rzecz dobra wspólnego.

W 2024 roku trzy jednostki obchodziły swoje jubileusze. 100-lecie istnienia świętowały dwie jednostki: 16 czerwca OSP Fiukówka oraz 26 czerwca OSP Okrzeja. 7 września zaś odbyła się uroczystość z okazji 60-lecia OSP w Woli Okrzejskiej. Tak podniosłe wydarzenia były okazją do uhonorowania druhowów medalami, odznaczeniami i odznakami. W uroczystościach udział brali przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie i Łukowie, Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP, a także władz rządowych i samorządowych.

Jubileusz 100-lecia OSP Fiukówka

Jubileusz 100-lecia OSP Okrzeja

Jubileusz 60-lecia OSP Wola Okrzejska

16. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Realizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych działań prowadzona jest w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Behawioralnych i Narkomanii oraz następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych uchwalanego corocznie przez Radę Gminy Krzywda. W skład Komisji wchodziło 8 osób.

Celem głównym Gminnego Programu jest ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych, zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. W ramach działań profilaktycznych prowadzone były: programy i warsztaty profilaktyczne dla uczniów, szkolenia dla rodziców, działania promujące trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież, wspieranie stowarzyszeń i organizacji działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Do zadań Komisji należało diagnozowanie problemu nadużywania alkoholu, przeprowadzanie rozmów motywujących z osobami uzależnionymi oraz udzielanie informacji o możliwościach leczenia. Ponadto Komisja współpracowała z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Parafiami w Okrzei, Radoryżu Kościelnym i Hucie Dąbrowie, placówkami oświatowymi i leczenia odwykowego oraz poradniami uzależnień. W ramach swoich działań kierowała sprawy do lekarza biegłego w celu stwierdzenia uzależnienia i występowała do sądu z wnioskami o przymusowe leczenie odwykowe, szczególnie w przypadkach niestawienia się osoby wzywanej lub braku rokowań na trzeźwość.

W ramach działalności wdrażane były różnorodne formy profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży celem zapobiegania spożywania alkoholu i narkotyków oraz palenia tytoniu i produktów powiązanych. Dokonywano zakupu i dystrybucji materiałów informacyjno-edukacyjnych na tematy związane z używaniem alkoholu i narkotyków oraz przemocy. Prowadzone było dofinansowanie działań i programów związanych z opieką psychologiczną, opiekuńczo-wychowawczą, prawną dla dzieci i ich rodzin dotkniętych problemem uzależnienia. W dalszym ciągu kontynuowano profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami i innymi zachowaniami ryzykownymi, w tym prowadzenie zajęć sportowych, artystycznych, plastycznych, socjoterapeutycznych. Finansowano różnorodne formy organizacji zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz dorosłych poprzez organizowanie zajęć rekreacyjno-sportowych, konkursów, wyjazdów profilaktyczno-integracyjnych, festynów, zawodów sportowych, pikników rodzinnych, spotkań integracyjnych z osobami niepełnosprawnymi. Współorganizatorami były szkoły, stowarzyszenia, kluby sportowe, koła gospodyń oraz inne organizacje pozarządowe. Działania, które były przeprowadzane w placówkach oświatowych w ramach programu profilaktyczno-wychowawczego są zbieżne z celami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Behawioralnych i Narkomanii oraz następstw zdrowotnych używania wyrobów i wyrobów powiązanych.

Do zadań Komisji należy również kontrola punktów sprzedaży alkoholu, zarówno pod względem prawidłowego naliczania opłat za sprzedaż alkoholu jak i sprawdzanie czy przestrzegana jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Członkowie Komisji zaopiniowali 26 wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Tabela 29. Ilość wydanych pozwoleń na sprzedaż alkoholu w latach 2023 i 2024.

Zawartość alkoholu w %	Spożycie w miejscu sprzedaży		Spożycie poza miejscem sprzedaży		Pozwolenia jednorazowe	
	2023 r.	2024 r.	2023 r.	2024 r.	2023 r.	2024 r.
Do 4,5% oraz piwo	4	1	5	7	3	6
Powyżej 4,5% do 18%	0	0	4	9	0	0
Powyżej 18%	3	1	6	8	0	0
Razem	7	2	15	24	3	6

DZIAŁALNOŚĆ PUNKTU KONSULTACYJNEGO - PORADNICTWO PRAWNE

W okresie od 01.01.2024 do 08.08.2024 prowadzono świadczenie poradnictwa prawnego dla mieszkańców Gminy Krzywda w ramach punktu konsultacyjnego działającego przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzydzie. Przeprowadzono 146 porad prawnych świadczonych osobiście przez radcę prawnego w siedzibie Urzędu Gminy Krzywda, z których skorzystało 53 osoby.

Zakres świadczonych usług obejmował między innymi: udzielanie ustnych porad prawnych, informowanie o obowiązującym stanie prawnym, wskazywanie dalszych możliwości rozwiązania problemu, pomoc w sporządzaniu prostych pism. Szczegóły udzielonych porad prawnych objęte są tajemnicą zawodową.

DZIAŁALNOŚĆ PUNKTU KONSULTACYJNEGO- PSYCHOTERAPEUTA

W ramach pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom prowadzono spotkania z psychoterapeutą uzależnień. Spotkania odbywały się dwa razy w miesiącu w godzinach 15.00 - 19.00. Odbyły się 24 dyżury po 4 godziny, co daje 96 godzin pracy. Udzielono 192 porad. Z pomocy skorzystało 36 osób, w tym 24 z problemem alkoholowym, 12 współuzależnionych. Duża część osób cyklicznie korzystała z pomocy, szczególnie osoby uzależnione, rzadziej współuzależnione. Wśród osób z problemem alkoholowym było 9 osób, które odbyły terapię odwykową i pomoc polegała na wspieraniu abstynencji i podtrzymywaniu efektów terapii. Pozostałe osoby z problemem alkoholowym były motywowane do zmiany szkodliwego wzoru picia i do podjęcia leczenia w zakresie uzależnienia od alkoholu. Pomoc osobom współuzależnionym polegała na informowaniu o możliwościach uzyskania pomocy dla siebie i dzieci oraz motywowaniu do terapii własnej, której celem ma być zmiana negatywnych sposobów przystosowania się do życia z osobą chorą a przez co poprawę jakości życia. Osoby współuzależnione, które były ofiarami przemocy uzyskały niezbędną pomoc, wsparcie i wskazówki do dalszych działań. Znaczna część osób korzystających z pomocy była skierowana przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GOPS oraz Sąd Rejonowy w Łukowie.

Członkowie komisji dostrzegają i doceniają duże zaangażowanie specjalistów, nauczycieli i wychowawców pracujących w szkołach na terenie Gminy Krzywda, którzy aktywnie włączają się do działań w realizowanych programach profilaktycznych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych w 2024 roku wykonywała swoje zadania z myślą o jak najlepszym wykorzystaniu środków i sposobów na walkę z alkoholizmem i narkomanią dla dobra całej społeczności gminy.

Na działalność dotyczącą uzależnień od alkoholu i innych uzależnień wpłynęła kwota za zezwolenie na sprzedaż alkoholu oraz dochód z tzw. „małpek” w wysokości: **206 811,29 zł**, którą wydatkowano w całości. W porównaniu do roku 2023 nastąpił spadek dochodu z tego tytułu o 8,7% (w roku 2023 była to kwota wynosząca 226 627,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 221 593,89 zł, co stanowiło 97,78% planu).

Przeznaczenie wydatkowanych środków finansowych:

1. Zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 59 865,99 zł

- 1) Zakup fachowej literatury, czasopism, plakatów i ulotek do Punktu Konsultacyjnego, Zespołu Interdyscyplinarnego, GKRPA).
- 2) Dofinansowanie do realizacji projektów i programów profilaktycznych, zajęć sportowo - profilaktycznych, zgłoszonych konkursów realizowanych w placówkach oświatowych, klubach sportowych, świetlicach wiejskich.
- 3) Sfinansowanie zajęć, wyjazdów dzieci i młodzieży organizowanych w okresie ferii zimowych przez Bibliotekę Publiczną w Krzywdzie i Filie Biblioteki - w Hucie Dąbrowie i Okrzei; szkoły: ZS w Fiukówce, ZS w Hucie Dąbrowie, ZS w Okrzei, SP w Radoryżu Kościelnym, ZS w Woli Okrzejskiej, Koło Gospodyń w Woli Okrzejskiej, Centrum Wsi - Koło Gospodyń Wiejskich w Radoryżu Smolanym.
- 4) Finansowanie organizacji Dnia Dziecka, Dnia Rodziny. Zakup artykułów i materiałów na zajęcia profilaktyczne w szkołach oraz imprezy lokalne w gminie.
- 5) Zakup materiałów biurowych na potrzeby GKRPA.
- 6) Dofinansowanie do organizacji programu profilaktycznego zorganizowanego przez Stowarzyszenie Aktywna Ruda „Trzeźwo, bezpiecznie i zdrowo - na sportowo”. Zakup materiałów profilaktycznych - Uzależnienia behawioralne, Zagrożenie współczesnych czasów.
- 7) Dofinansowanie do organizacji Gminnego Turnieju Szachowego o Puchar Wójta Gminy Krzywda w Okrzei.
- 8) Dofinansowanie do organizacji Gminnego Turnieju Tenisa Stołowego o Puchar Wójta Gminy Krzywda dla dzieci, młodzieży i dorosłych - mieszkańców gminy.
- 9) Zakup materiałów profilaktycznych przekazywanych do placówek oświatowych (brozury, ulotki, plakaty, scenariusze zajęć profilaktycznych).

2. Zakup usług pozostałych w wysokości 103 742,20 zł:

- 1) Dofinansowanie obozów sportowo - profilaktycznych organizowanych przez: Klub Sportowy AR-TIG Huta Dąbrowa oraz Klub Sportowy „Olimpia” Okrzeja.
- 2) Sfinansowanie widowiska artystycznego z zakresu profilaktyki prezentowanego w placówkach oświatowych w wykonaniu aktorów Teatru "Kurtyna" z Krakowa.
- 3) Dofinansowanie różnego rodzaju działań z elementami profilaktyki na rzecz walki z nałogami i uzależnieniami wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
- 4) Dofinansowanie działań profilaktycznych organizowanych przez placówki oświatowe w Gminie Krzywda.
- 5) Zakup kubków z nadrukiem na nagrody dla zwycięzców w organizowanych przez szkoły konkursach.

- 6) Usługa cateringowa dla uczestników programów profilaktycznych, konkursów, turniejów sportowych, turniejów szachowych.
  - 7) Wynajem urządzeń rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.
  - 8) Przewóz grup na obozy sportowo - profilaktyczne, wyjazdy dzieci i młodzieży do kina, na basen, place zabaw, do Parku Trampolin.
  - 9) Wspieranie Grupy AA „PRZYSTAŃ” i członków ich rodzin.
  - 10) Wyjazdy Grupy Seniorów - integracja i zwiedzanie zabytków.
  - 11) Zakup materiałów profilaktycznych przekazywanych do placówek oświatowych (brozury, ulotki, plakaty, scenariusze zajęć profilaktycznych).
- 3. Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii w wysokości 1889,20 zł:**
- 1) Wynagrodzenie biegłego sądowego.
  - 2) Opłaty sądowe do wniosku.
- 4. Wynagrodzenie bezosobowe w kwocie 41 313,90 zł dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wynagrodzenie prawnika i psychoterapeuty w ramach pracy Punktu Konsultacyjnego.**

17. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Organizacje pozarządowe kształtują poczucie osobistej przynależności i zaangażowania w realizację celów społecznych oraz przyczyniają się do budowy silnej więzi między obywatelami. Współpraca samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi jest jednym z istotnych zadań administracji samorządowej. Najważniejszą kwestią jest budowanie partnerstwa i wzmacnianie aktywności lokalnej, co zwiększa skuteczność diagnozowania i zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy.

Gmina Krzywdą realizuje postanowienia ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761 i 1940), gdzie przedstawione są generalne zasady współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Zgodnie z wyżej wspomnianą ustawą zasady współpracy między organami administracji publicznej i organizacjami pozarządowymi dotyczą głównie wspierania realizacji zadań publicznych, wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu ich zharmonizowania, jak również konsultowania aktów normatywnych w przypadku dziedzin działalności statutowej organizacji.

Wyżej wymieniona ustawa nakłada na organy administracji publicznej obowiązek prowadzenia działalności w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Organ stanowiący zapisami art. 5a ust.1 zobligowany jest do uchwalania rocznego programu współpracy.

Formy współpracy oraz kierunki działań podejmowanych przez Gminę Krzywdą wspólnie z organizacjami w roku 2024 określone zostały w Uchwale Rady Gminy Krzywdą LXIX/355/2023 z dnia 30 listopada 2023 roku w sprawie przyjęcia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024.

W zakresie zadań przewidzianych do realizacji przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego mieściły się:

1. organizacja rozgrywek w piłce nożnej, piłce siatkowej oraz innych grach zespołowych i tenisie stołowym;
2. wyszukiwanie talentów lekkoatletycznych, prowadzenie z nimi zajęć;
3. uczestnictwo w zawodach sportowych na różnych szczeblach;
4. organizacja szkoleń zawodników, działaczy sportowych, sędziów i zaangażowanych w rozwój sportu i turystyki;
5. zakup sprzętu i wyposażenia dla klubów sportowych;
6. wyposażenie świetlic gminnych w urządzenia i inne materiały upowszechniające sport i turystykę;
7. organizacja masowych imprez sportowo - rekreacyjnych.

Na realizację zadań wynikających z Programu przeznaczono w 2024 roku środki finansowe w wysokości 160 000,00 zł na zadanie w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

W 2023 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadań Gminy o charakterze pożytku publicznego na rok 2024 z terminem składania ofert do 11.01.2024 r.. W odpowiedzi wpłynęło 9 ofert, które uzyskały pozytywną opinię komisji konkursowej. Z oferentami zostały podpisane umowy.

Tabela 30. Wykonanie dotacji udzielonej organizacjom pozarządowym w 2024 roku.

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Kwota dotacji przyznanej (w zł)	Kwota dotacji wykorzystanej (w zł)	Wykonanie (w %)
1.	Ludowy Klub Sportowy „Unia” Krzywda	50 000,00	50 000,00	100,00
2.	Klub Sportowy „AR-TIG” Huta Dąbrowa	34 000,00	34 000,00	100,00
3.	Ludowy Zespół Sportowy „Olimpia” Okrzeja	34 000,00	34 000,00	100,00
4.	Uczniowski Klub Sportowy „Struś” przy Szkole Podstawowej w Okrzei	7 000,00	6 999,57	99,99
5.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Hutnik” w Hucie Dąbrowie	11 000,00	11 000,00	100,00
6.	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Kangur” przy Szkole Podstawowej w Okrzei	6 000,00	6 000,00	100,00
7.	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej w Radoryżu Smolanym	4 000,00	3 999,91	99,99
8.	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Radoryż” przy Szkole Podstawowej w Radoryżu Kościelnym	4 000,00	4 000,00	100,00
9.	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej im. Marii Kownackiej w Krzywdzie	10 000,00	10 000,00	100,00
Razem		160 000,00	159 999,48	99,99

Program współpracy jest niewątpliwie najważniejszym narzędziem współdziałania samorządu z organizacjami pozarządowymi, które poprzez swoją aktywną działalność wspomagają lokalny samorząd w wykonywaniu nałożonych mu ustawowo zadań. Na terenie gminy funkcjonowało 21 kół gospodyń wiejskich, z czego 17 zarejestrowanych oraz 1 stowarzyszenie.

Wspierane przez Urząd Gminy, organizacje pozarządowe inicjowały oraz realizowały interesujące przedsięwzięcia, integrując tym samym mieszkańców Gminy. Należy podkreślić, że organizacje pozarządowe uzupełniają zadania samorządów lokalnych, a zaufanie jakim obdarza je społeczeństwo jest świadectwem coraz większego profesjonalizmu i skuteczności ich działań.

18. Spis tabel

Tabela 1. Liczba mieszkańców według grup wiekowych i płci (stan na dzień 31.12.2024 r.).	6
Tabela 2. Podstawowe dane budżetowe.	8
Tabela 3. Realizacja planu dochodów w 2024 roku według działów klasyfikacji budżetowej (uporządkowane od największej do najmniejszej wartości dochodów).	9
Tabela 4. Realizacja planu dochodów w 2024 roku.	11
Tabela 5. Realizacja planu dochodów majątkowych w 2024 roku.	12
Tabela 6. Realizacja planu wydatków.	16
Tabela 7. realizacja planu wydatków ogółem według działów klasyfikacji budżetowej (uporządkowane od największej do najmniejszej wartości wydatków).	16
Tabela 8. Realizacja planu wydatków bieżących według działów klasyfikacji budżetowej (uporządkowane od największej do najmniejszej wartości wydatków).	17
Tabela 9. Realizacja planu wydatków majątkowych według działów klasyfikacji budżetowej (uporządkowane od największej do najmniejszej wartości wydatków).	18
Tabela 10. Szczegółowe zadania zrealizowane z Funduszu Sołeckiego w poszczególnych sołectwach.	21
Tabela 11. Ilość wydanych decyzji o warunkach zabudowy w latach 2020-2024.	54
Tabela 12. Wydobyte i sprzedaż wody w latach 2023-2024 (w m3).	60
Tabela 13. Ilość ścieków odprowadzonych kanalizacją w latach 2023-2024.	61
Tabela 14. Ilość ścieków dowożonych wozami asenizacyjnymi w latach 2023-2024 do oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Krzywda.	62
Tabela 15. Zestawienie usług wykonanych przez SSPZOZ w Krzywdzie w 2024 roku.	67
Tabela 16. Zestawienie rodzajów pomocy udzielonej w formie finansowej w 2024 roku.	68
Tabela 17. Zestawienie rodzajów pomocy udzielonej w formie niefinansowej w 2024 roku.	69
Tabela 18. Przyczyny występowania trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin będące podstawą ubiegania się o pomoc społeczną w 2024 roku.	70
Tabela 19. Zestawienie usług dla osób z niepełnosprawnością w 2024 roku.	70
Tabela 20. Zestawienie świadczeń rodzinnych w 2024 roku.	71
Tabela 21. Przeciętne zatrudnienie pracowników administracji i obsługi w Samorządowym Żłobku w Krzywdzie w 2024 roku.	77
Tabela 22. Liczba uczniów i dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych w roku szkolnym 2023/2024.	78
Tabela 23. Liczba uczniów i dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych w roku szkolnym 2024/2025.	79
Tabela 24. Liczba uczniów i dzieci z Ukrainy w poszczególnych placówkach oświatowych w roku szkolnym 2023/2024 oraz 2024/2025.	79
Tabela 25. Przeciętne zatrudnienie kadry pedagogicznej według stopnia awansu zawodowego w poszczególnych placówkach oświatowych w 2024 roku (liczba etatów).	80
Tabela 26. Przeciętne zatrudnienie pracowników administracji i obsługi w placówkach oświatowych w 2024 roku (liczba etatów).	81
Tabela 27. Wydatki poniesione przez Gminę Krzywda na zadania oświatowe w 2024 roku.	88
Tabela 28. Udział jednostek OSP z terenu Gminy Krzywda w działaniach ratowniczo-gaśniczych.	93
Tabela 29. Ilość wydanych pozwoleń na sprzedaż alkoholu w latach 2023 i 2024.	100
Tabela 30. Wykonanie dotacji udzielonej organizacjom pozarządowym w 2024 roku.	104

19. Spis wykresów

Wykres 1. Struktura ludności w 2024 roku w podziale na funkcjonalne grupy wieku.	6
Wykres 2. Wynik budżetu Gminy Krzywda w 2024 roku w porównaniu do 2023 roku.	8
Wykres 3. Struktura wykonania dochodów Gminy Krzywda w 2024 roku.	9
Wykres 4. Udział poszczególnych źródeł dochodów bieżących w 2024 roku.	11
Wykres 5. Źródła dochodów majątkowych w 2024 roku.	12
Wykres 6. Udział poszczególnych rodzajów podatków w dochodach ogółem z podatków.	13
Wykres 7. Struktura wykonania wydatków w 2024 roku.	15
Wykres 8. Mienie komunalne według grup.	55
Wykres 9. Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zaległości oraz wydatki związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów w latach 2022-2024 (stan na 31 danego roku).	66
Wykres 10. Przyczyny występowania trudnej sytuacji życiowej wśród rodzin objętych pomocą społeczną.	69
Wykres 11. Źródła finansowania wydatków Środowiskowego Domu Samopomocy w 2024 roku.	76
Wykres 12. Źródła finansowania wydatków Żłobka Samorządowego w Krzywdzie w 2024 roku.	77
Wykres 13. Średnioroczna liczba uczniów oraz dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych w 2024 roku.	79
Wykres 14. Przeciętne zatrudnienie nauczycieli w 2024 roku według stopnia awansu zawodowego. .	80
Wykres 15. Udział poszczególnych jednostek OSP w działaniach ratowniczo-gaśniczych.	94